

Tunturikerho

O V T S I

1996 - 2006

Tunturilatu ry

Tunturikerho Ovtsin toimintaa vuosilta 1996-2006

OVTSI

Jyväskylä 2006

Päätoimittaja: Sinikka Holopainen
Suunnittelu ja toteutus: Sinikka Holopainen, Raili S. Laurikainen ja Ritva Loimio
Kuvien skannaus: Pauli Hulkkonen ja Sinikka Holopainen
Kannet: Raili S. Laurikainen ja Sinikka Holopainen
Kuvat: Jäsenistö
Painopaikka: Kirjansitomo Rihto Ky, Jyväskylä

Lukijalle

Tunturikerho Ovtsin edellinen historiikki vuosilta 1976 – 1996 laadittiin kerhon 20-vuotisjuhliin. Tämä historiikki kuvaa kerhon toimintaa seuraavalta 10-vuotis-kaudelta eli vuosilta 1996 – 2006 ja julkaistaan kerhon 30-vuotisjuhlassa 30.9.2006 Haristuvassa. Kerho elää vaihetta, jossa jäsenistö tullee vaihtumaan. Siksi mukaan on liitetty olennaista edellisestä historiikista. Lähteinä olemme käyttäneet kerhon arkistoa ja omia muistiinpanojamme. Vuosittaisessa muistiossa esiintyy suluissa luku esimerkiksi (N=23), mikä ilmaisee tilaisuuden osanottajamäärän.

Julkaisun kannet on suunnitellut ja kuvat "maalannut" Raili S. Laurikainen, joka on myös tallentanut retkimuistoja runoina ja proosana sekä kirjoittanut Ovtsin 30- vuotisjuhlaa varten runon Hariselle. Runon ovat sovittaneet Harisen lauluksi Kirsi Pitkäaho ja Seppo Äikkäs. Oikoluvusta ja asiasisällön tarkistuksesta on vastannut Ritva Loimio.

Kiitos Raili Laurikaiselle runsaasta sisältö- ja kuvamateriaalista, Kirsi Pitkäaholle ja Seppo Äikkäälle Harisen laulun sovituksesta. Työn edetessä olen joutunut opiskelemaan minulle uusia niksejä tietokoneen käytöstä. Tässä työssä olen saanut ohjausta seuraavilta henkilöiltä: Shumei ja Sulin Cheng, Paavo Niutanen ja Erkki Laurikainen. Kiitos teille opastuksesta! Kiitos Hannele Vaahtilalle kerhon kuvamateriaalin luovuttamisesta käyttöömme ja Pauli Hulkkoselle niiden kuvien skannauksesta.

Jyväskylässä 30. elokuuta 2006.

Sinikka Holopainen

Sisällys

sivu

1 Katsaus Ovtsin historiaan 1

1.1 Mitä kiinnostavaa vv 1976-1996 1

1.2 Puheenjohtajien kertomaa vv 1996-2006 ... 3

2 Ovtsin tapahtumia vuosilta 1996-2006 7

2.1 Taustaa tapahtumille 7

2.2 Toimintarunko 7

2.3 Rakentaminen ja rahoitus 9

2.4 Vuosittaiset tapahtumat 12

2.5 Palkitsemiset 23

2.6 Sensuroitu susiseremonia 25

3 Kuvauksia matkan varrelta 26

3.1 Johdatus tuvalle 26

3.2 Talvinen tarina 28

3.3 Joulukertomus 30

3.4 Susikiisan maisemissa 32

3.5 Melontaretkiltä 33

3.6 Harisen laulu 36

3.6 Selvennystä Harisen laulun saamelaistermistöön

3.7 Lintuja saameksi/ Sámi lottit 39

3.8. Uudet lintulajit 41

4 Ovtsin sudet ja suoritusretkiä 42

4.1 Elossa olevien Ovtsin jäsenten susiarvot .. 42

4.2 Talvivaelluksia 44

4.3 Kesävaellus 46

5 Ovtsin edustus Tunturilatu ry:n elimissä 48

5.1 Ovtsin järjestämien Tunturiladun tapahtumien tunnukset

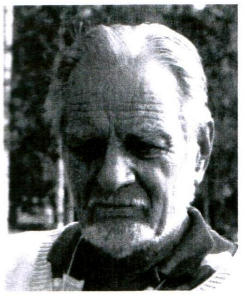
6 Ovtsin toimihenkilöt v:sta 1996 ja jäsentilasto 50

Yhteistoimintaa 51

7 Kutsut viimeiselle vaellukselle 52

1 Katsaus Ovtsin historiaan

1.1 Mitä kiinnostavaa vv 1976-1996

Jouko Järviö 1976-1979

Kerho syntyi toisella yrittämällä 1976. Salli Oikari oli aktiivisena retkeilijänä kuvioissa mukana Joukon kanssa. Perustamisen jälkeen Ovtsiin liittyi 25 sudeksi ja kaksi johtajasudeksi vihittyä tunturilatulaista. Vuonna 2006 vielä aktiivisesti Ovtsiin kuuluvia perustajajäseniä on kuusi: Ahonen Hannu, Hulkkonen Pauli, Koivunen Saara, Kolari Pekka, Pellinen Eino ja Rytkönen Väinö.

Pekka Kolari 1980-1983

Sai kutsun saapua "lapinhullujen" perustavaan kokoukseen ja oli valmis reippaaseen toimintaan, jota jatkui hänenkin puheenjohtajakaudellaan. Tehtiin retkiä Lappiin ja lähiseuduille. Kerhoiltoja oli monenlaisine luontoaiheineen sekä vierailuja toisten kerhojen tapahtumiin. Pekan kaudella vihittiin Salli Oikari johtajasudeksi ja 13 ovtsilaista tunturisudeksi. Suurin Ovtsin järjestämä tapahtuma oli susiaiset Peurungassa, minkä järjestelyistä Pekka kiittää Voitto Penttistä, joka toimi mm. noitana vihittäessä susia.

Kuusi ovtsilaista suoritti Pekan ohella tunturisusiarvon.

Anna-Liisa Hietala 1984-1985

Toiminta vakiintui ja jäsenmäärä samoin. Kerhon nimen kirjoitusmuoto muutettiin nykyiseen asuun Ovtsi (aikaisempi Outsi). Koulutukseen panostettiin järjestämällä eräretkeilyn peruskurssin teoria- ja maasto-osuus sekä ensiapukurssi.

Arvo Anivuo 1986-1987

Kerhon kymmenes toimintavuori toi tullessaan talvipäivien järjestämisen merkeissä vietetyn pikkujoulun. Johtokunta laati kerholle oman palkitsemisohjeiston ja kerholle valmistettiin ja otettiin käyttöön oma onnitteluadressi. Arvon aloitteesta sisältyi kerhoiltojen ohjelmaan luontovisa, hankittiin kerholle retkivarusteita ja alettiin osallistua järjestöjen joulumessuille.

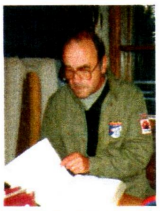
Arvon kaudella suoritti tunturisuden arvon seitsemän ovtsilaista ja johtajasusiksi vihittiin Arvo Anivuo ja Saara Koivunen.

Risto Åhlgren 1988-89

Lähes nuorin kerholainen oli kertomansa mukaan kovaääninen ja toi esiin nuorten näkökannan johtotiimiin ja arveli siksi tulleensa valituksi puheenjohtajaksi. Risto kertoo päässeensä helpolla, kun kokenut sihteeri Irma Hulkkonen hoiti paperityöt ja muistettavat asiat. Riston mukaan toimiva johtokunta toteutti mm. saamelaiskäsityötapahtuman Jyväskylässä, hiihtoviikon Susi-Talaksella ja kesätoimintaa Toposessa, joka siis vuokrattiin Ovtsin käyttöön Riston kaudella. Toposessa järjestettiin mm. susiaiset 1989.

Riston kaudella vihittiin kuusi ovtsilaista tunturisudeksi ja Pauli Hulkkonen johtajasudeksi.

Sakari Jarva 1990-1993

Vireä toiminta jatkui, vaikka kerhoiltojen pitopaikka vaihtui SYP:n tiloista Eeronkatu 6:n kerhohuoneeseen. Otettiin käyttöön toimikuntia, hankittiin oma pipo ja alettiin pitää kaksi kertaa vuodessa erityisiä diailtoja. Toposen savusaunakin meinattiin polttaa ja korjattiin entistä toimivammaksi, jotta tuli ei päässyt enää suoraan savuhormiin. HB:ltä yllättäen saadut tukit aloittivat mökkiprojektin. Samaan aikaan, kun Toposessa rakennettiin hirsikehikkoa ja etsittiin rakennettavalle majalle vuokratonttia

Sakarin kaudella kuusi ovtsilaista sai valmiiksi tunturisusi- ja Sinikka Holopainen johtajasusi arvon.

1.2 Puheenjohtajien kertomaa vuosilta 1996-2006

Lauri Kuukkanen 1994-1997

"Ottaessani vastaan vuoden Ovtsin puheenjohtajuuden sain luotsattavakseni vireän, hyväkuntoisen kerhon ja samalla se toi mukanaan runsaasti töitä. Töiden runsaus johtui käynnissä olleesta mökkiprojektista, jota monien eri vaiheiden jälkeen päästiin viimeinkin toteuttamaan. Työ eteni rivakasti ja keväällä -96 talven taittuessa kehikko oli jo paikallaan ja tupakin valmistumassa. Talkoolaisia oli kiitettävästi. Tosin Lauri toivoi lisää aktiivisia, "sillä tuleehan siitä meidän yhteinen tukikohtamme", totesi Lauri.

Ovtsilaisten osallistuminen Tunturiladun ja oman kerhon toimintaan oli aktiivista ja kerhon jäsenistön määrä hienoisessa nousussa. Vuonna 1996 Tunturilatu täytti 50 vuotta ja Ovtsi 20 vuotta, jota juhlistettiin järjestämällä Tunturiladun kesäpäivät Multamäen leirikeskuksessa, Laukaassa. Laurin tavoitteena oli saada tukikohtamme valmiiksi saunaa, laituria, kalustusta ja naulakoita myöten. Niinpä Laurin nimi esiintyy kämppäkirjassa ennätyksellisen usein, mikä kertoo jälkipolville, miten Lauri uurasti kerhomme tukikohdan eteen.

Laurin kaudella vihittiin neljä ovtsilaista tunturisudeksi.

Tuula Granroth 1998-1999 ja loppuvuosi 2000

Toimin Ovtsin puheenjohtajana vuosina 1998-1999 sekä vuoden 2000 loppuvuoden. Harisen kämppäprojekti oli jo onnistuneesti saatettu päätökseen ja saatoimme taas keskittyä retkien ja tapahtumien järjestämiseen. Harisen saunaillat ja avantouinnit lähtivät käyntiin ja moni kävi tukikohdassamme myös omia aikojaan. Ja Harisen pihalle ja seinustalle saatiin lopulta ne penkit. Pikkujouluissa komea kämppämme pullisteli väkeä, niin että istumapaikatkin loppuivat.

Kerhossa alettiin uutena toimintana tehdä jokakesäisiä melontavaelluksia, joista tulikin ilahduttavan suosittuja. Vakioporukan lisäksi retkille on osallistunut myös muiden

kerhojen jäseniä ja onpa sitä kautta saatu kerhoomme myös muutamia uusia aktiivisia jäseniä. Olemme meloneet mm. Inarilla, Saimaalla, Koitereella, Kolovedellä, Lentualla sekä Naarajoella ja Livojoella. Kiitokset hyvästä retkiseurasta kaikille mukana olleille.

Puheenjohtajan henkilökohtaisista harrastuksista johtuen kerhossa on myös tehty paljon linturetkiä. Niillekin on väkeä osallistunut kiitettävästi ja linnut ovat olleet yhteistyöhaluisia. Myös kerhoillat jatkuivat vireinä ja Lappiin tehtiin kaarnikka- ja vaellusretkiä eri vuodenaikoina. Kerholle hankittiin myös kaksi paria lumikenkiä, joita kiinnostuneet ovat voineet kokeilla ja käyttää Harisen maisemissa.

Tänä aikana järjestimme myös susiaiset Vesalassa ja kerhostamme löytyi taas hienoa ja monipuolista osaamista ja aktiivisuutta. Puheenjohtaja pääsi siinä hommassa helpolla, toimeliaiden ovtsilaisten ansiosta. Saimme tapahtumasta muilta kerhoilta runsaasti kiitosta osaksemme. Ovtsilaisia kiittäen ja mukavia retkiä toivotellen Tuula.

Tuulan kaudella astui voimaan uusittu susijärjestelmä ja ovtsilaisista kaksi vihittiin outasusiksi. Outasusi arvo edeltää tunturisusiarvoa. (toimittajan huom.)

Sinikka Holopainen, alkuvuosi 2000

Olin toiminut Ovtsissa kouluttajana (1991-1999), jäsensihteerinä (1995-1999) ja johtokunnassa kahdeksan vuotta eli koko Harisen rakentamisen ajan (1991-98). Olin oppinut paljon: osasin kuoria ja veistää hirsiä ja rakentaa yhteistä hirsitaloamme. Olin aktiivinen retkeilijä, vihitty tunturisusi (Toposessa 1989) ja johtajasusi (Vaasassa 1993). Olin perillä tunturilatutoiminnasta. Tullessani valituksi kerhon puheenjohtajaksi elettiin kerhossa eräänlaisessa tyhjiössä. Vuotta varjosti lisäksi Lauri Kuukkasen sairastuminen. Otin tehtävän vastaan tehdäkseni oman vuoroni puheenjohtajana.

Kerhon kevätkausi sujui valmistellen alkavan vuosituhannen ensimmäisiä susiaisia retkeilyn ja muun tavanomaisen toiminnan ohella. Puheenjohtajuuden lisäksi minulle oli annettu tehtäväksi susivihkiäisten ohjaaminen tilanteessa, jossa edellinen Tunturiladun susiseremonia oli toteutettu sopivaisuuden rajamailla. Kerhossamme esiintyneet saamelaiset olivat antaneet ymmärtää, että he eivät pitäneet siitä, että lantalaiset esittävät ohjelmissaan saamelaista. Siksi päätin, että tunturilatulainen ei esitä saamelaista vaan perehtyy saamelaisuuteen ja kertoo siitä. En myöskään pitänyt siitä että yksi mies vetää koko shoun. Halusin trendikkäästi

tuoda esiin perheen ja naisnäkökulman pysyen kuitenkin olennaisessa traditiossa. Halusin aktivoida uusia ihmisiä mukaan ohjelmatoimintaan.

Kontrolli oli kova. Minulta vaadittiin jopa kirjallinen susivihkiäisohjelma, jonka johtokunta 5.2. hyväksyi. Silti en saanut tehdä työtäni rauhassa. Niinpä keskustelin sekä Susivaliokunnan että Tunturiladun puheenjohtajan kanssa suunnitelmastani ja he ymmärtääkseni hyväksyivät sen. Esitin asian johtokunnalle, joka päätti 24.5. kokouksessaan antaa ohjelmaryhmälle työrauhan. Mutta heti seuraava asia toi taas esiin vallitsevan luottamuspulan. Johtokunta tyrmäsi ohjelmaryhmän valitseman seremoniapaikan erouhkanikin jälkeen. Luottamuspulan vuoksi vetäydyin kerhon puheenjohtajan tehtävistä kesken kauden eli 15.6. Sen jälkeen johtokunta peruutti susiseremonian johtotehtävän minulta ja näin ollen ohjelmaryhmän harjoittelukin keskeytyi eikä uusia tähtiä saatu areenalle. "Maata mullistaneeseen" susiseremonialuonnokseeni voi tutustua tuonnempana. Tapahtuneesta huolimatta susiaistunnukset valmistuivat johdollani ajoissa ja tilattuja maahisten sadeviittojakin voitiin käyttää ainakin lipunnostossa.

Kasvattajalle on vaikeaa sietää epävarmuutta, mutta kokenut ohjaaja tietää, että antaessaan tehtävän, hänen on luotettava tekijään ja annettava vastuuta ja vapautta tehtävän suorittamiseen. Tällä alkaneella vuosituhannella tullee Tunturiladun ja myös Ovtsin uudistua ja vastata ajan vaatimuksiin. Kiitän kaikkia niitä rohkeita ovtsilaisia, jotka tekivät yhteistyötä kanssani.

Sinikka

Pauli Hulkkonen 2001-2004

Vuoden 2001 ehdottomasti tärkein tapahtuma oli Haristuvan tontin osto lainhuudatuksineen ja lohkomisineen. Lopullisen kaupan allekirjoittamista 10.04.2001 edelsi valituskierros, jonka Hämeenlinnan hallinto-oikeus ratkaisi Ovtsin eduksi. Lainhuudatus ja lohkominen sujuivatkin sitten joutuisasti.

Kerhon retkeilytapahtumia oli lähes kymmenen. Lumikenkäretkiä, erävaelluksia, melontaretkiä ja luontoretkiä. Olipa joukossa metsätaitokilpailukin pikkujoulua ja myyjäisiäkään unohtamatta. Standaari- ja viirikilpailun tuloksena meillä on nyt käytettävissä kerhoamme hyvin edustavat tuotteet.

Vuoden 2002 aikana saimme muotoiltua yhdistyksemme ja kerhon välisen Haristupaa koskevan käyttö- ja hallintasopimuksen sanamuodot kohdalleen. Retkiä

teimme jälleen sekä Lappiin, että lähiseuduille ja nousipa ovtsilaisten toimesta lumiukkoja Kuokkalan kartanon pihatien vierelle ainakin kymmenen. Yhteistoimintaa Jyväskylän Ladun kanssa harrastettiin jo perinteisellä Ladun Majan päivystyksellä alkuvuodesta ja loppuvuodesta olimme jälleen mukana järjestöjen joulumyyjäisissä. Vuosien 2003 ja 2004 aikana retkeiltiin runsaasti ja osallistuttiin jo totutulla tavalla Tunturiladun tapahtumiin ja Suomen Ladun leiripäiville ym. muun toiminnan jatkuessa entiseen tapaan. Vuoden 2003 aikana saimme valmiiksi kerhoesitteen jaettavaksi kiinnostuneille yleisötapahtumissa jne. Vuoden 2004 aikana asennettiin Haristuvalle sähkövalaistus aurinkokennotekniikalla lähinnä keittiötoimintoja helpottamaan. Paikallisena tapahtumapaikkana Haristupa on vakiinnuttanut asemansa kerholaisten kokoontumis- ja ajanviettopaikkana, mutta käyttöä on toki vielä mahdollista paljon lisätä.

Pauli H

Seppo Pihkasalo 2004-2006

Suostuessani tunturikerho Ovtsin puheenjohtajaksi en osannut kuitenkaan ennakoida, mitä asioita se toisi tulessaan. Vähitellen "koko totuus" alkoi paljastua. Ensimmäisenä vuonna jännittämistä aiheuttivat kerhoillat ja johtokunnan kokoukset, eli kaikki, mitä tähän hommaan kuuluu. Monet asiat sujuivatkin vanhan käytännön mukaisesti sihteeri Ritviksen, ja raha-asiainhoitaja Jukan pätevyydellä ja kokemuksella

Seuraavalle vuodelle olikin jo tulossa suuria tapahtumia. Ovtsille suuri juttu oli TL:n kevätpäivien järjestäminen Vesalassa. Vetovastuu järjestelyistä sälytettiin Jukalle, eikä suotta, homma sujui mallikkaasti. Ilta-ohjelmaan saimme juontajaksi Riston, on kuulemma kovaäänisin ovtsilainen. Äänen sävy oli kuitenkin hyvin lämmin hänen kertoessaan perheensä naisenergiasta. Annukan bongaamat ja Ilkan esittelemät uudet ainutlaatuiset lintulajit olivat, kehittymättömästä lentotaidosta huolimatta, sensaatio.

Tästä kaikesta voi päätellä, että ovtsilaisista löytyy niin osaamista kuin innokkuuttakin ja yhteen hiileen puhaltajia. Kiitokset Teille kaikille. Tapaamisiin!

Seppo

2 Ovtsin tapahtumia vuosilta 1996-2006

2.1 Taustaa tapahtumille

Keskisuomalaiset tunturilatulaiset saivat toisella yrittämällä perustetuksi Tunturilatu ry:n alaisen kerhon Keski-Suomeen 29.9.1976. Kerho sai nimekseen Ovtsi, joka on saamenkieltä ja ilmaisee, että Ovtsi on perustamisjärjestyksessä yhdeksäs Tunturilatu ry:n 15:sta kerhosta. Kerhon tarkoituksena oli jo perustamisvaiheessa edistää tunturilatulaisten yhteydenpitoa maakunnan alueella, edistää Lapin retkeilyharrastusta ja –tietoutta sekä kohottaa ja tehdä tunnetuksi hyvän retkeilijän käytökseen kuuluvia tapoja sekä edustaa toiminta-alueellaan Tunturilatu ry:tä. Viimeksi mainitusta tehtävästä Tunturilatu järjesti 60. toimintavuotensa teemaan kuuluvan luennon "Jokamiehenoikeudet ja –velvollisuudet" myös keskisuomalaisia varten Jyväskylässä vuonna 2006.

Retkeilytoiminnan tunnetuksi tekemistä ja kuntoilun edistämistä Ovtsi on toteuttanut Halssilan hiihtomaatapahtumassa raportoitavan 10-vuotiskauden loppupuolella. Hiihto- ja retkeilyvälineiden sekä kuntoutusmuotojen kehittämisessä on ollut hiljainen kausi. Sitä vastoin luonnossa tapahtuva retkeily lintu- ja kanoottiretkien sekä luontopolkujen muodossa on ollut aktiivista mukaan liittyneiden luontoaktivistien toimesta.

Kerhon jäsenyyttä ovat alun alkaen voineet hakea "keskisuomalaisiksi itsensä tuntevat" Tunturilatu ry:n jäsenet. Kerhon perustamisvuonna kerhotoimikunnan jäsenet (6) edustivat maakunnan eri alueita. Kuluneena kautena toiminta on ollut Jyväskylään keskittyvää eikä alueellista yhteystoimintaa ole organisatorisesti ylläpidetty.

2.2 Toimintarunko

Alusta asti toiminnan runkona ovat olleet kuukausikokoukset, jotka aina 1990–luvulle asti järjestettiin kuukauden ensimmäisenä maanantaina. Syksystä 1997 lähtien ne on pidetty kuukauden ensimmäisenä tiistaina avainhenkilöiden muiden harrastusten vuoksi. Väärti-iltaa vietettiin ensi kerran 6.10.-97 ja sen jälkeen helmikuussa ystävänpäivän merkeissä. Iltaan on toivottu uusia jäseniä, mikä ei ole oikein onnistunut.

Kuvienkatseluillat (-91 alkaen) kuuluvat edelleen ohjelmaan.

Kerhoilta Eeronkatu 6:n kerhohuoneessa.

Myös kerhoilloissa on aiheen kuulemisen lisäksi saatu katsella jäsenten esittämiä kuvia retkiltä ja matkoilta.

Keväisiä linturetkiä on toteutettu vuodesta -86 alkaen. Kavtsilaisten kanssa tehty luontoretki Ahvenanmaalle sai niin suuren suosion, että se tehtiin seuraavana vuonna uudelleen.

Haristuvan valmistumisesta -97 lähtien on kesäkautta luonnehtineet kesäkauden avajaiset ja lopettajaiset (-05 lähtien) sekä Toposen perintöä olleet keskiviikkosaunat. Harisen saunan valmistuttua alkoi vilkas saunomis- ja avantouintiharrastus, jonka avainhenkilöinä olivat Seija ja Simo Andersin. Toiminta on hiipumassa Andersinien muutettua asumaan Taavettiin.

Pilkkikisana alkanut talvitapahtuma ja pikkujoulun vietto Harisella ovat vakiintuneet. Vuosittain on toteutettu 1-2 kanoottivaellusta, joihin osanotto on ollut runsaampaa kuin hiihto- ja patikkavaelluksiin, joiden toteutuminen on ollut muutamien aktiivien varassa.

Kerholaiset ovat osallistuneet Tunturiladun tilaisuuksiin aktiivisesti, usein 10 jopa 20 hengen ryhmänä. Osanottoaktiivisuus Tunturiladun ja Suomen Ladun tilaisuuksiin on hieman vähentynyt tämän 10-vuotiskauden lopulla. Vaelluskisoihin Ovtsista ei ole saatu joukkuetta, vaikka Tunturilatu on haastanut jokaisesta kerhosta joukkueen osallistumaan Suomen ladun leiripäiville retkeilysarjaan, jossa Tunturiladun johto on voitokkaasti näyttänyt esimerkkiä.

Vuosittain on hoidettu edelleen hiihtokauden alussa majapäivystysvuoro Jyväskylän Ladun Majalla ja vietetty pikkujoulu Harisella (-95 ja -96 kodalla ja -97 lähtien tuvassa) sekä järjestetty Ovtsin myyjäispöytä Järjestöjen messuille Hipposhalliin.

2.3 Rakentaminen ja rahoitus

Ovtsi vuokrasi -89 Uuraisten Kangashäkissä sijaitsevan Toposeksi nimetyn "torpan" pihapiireineen ja savusaunoineen. Kesällä -92 saimme ostaa soranottopaikan päältä raivatut männyt, joiden kuoriminen petkelein alkoi heti. Hirsistä poistettiin sinerrys kuorimalla ne moottorisahalla uudelleen ennen veistämistä. Majan hirsiä veistettiin talkoovoimin vuosina -92-93 Antero Viinikaisen opastamana niin, että kehikko oli ensi kerran harjakorkeudessa 13.2.-93. Majalle etsittiin tonttia ja sellainen saatiin Alemman Kotajärven rannasta, jonne ehdittiin jo aloittaa kodan kehikon rakentaminen, kun selvisi että emme saakaan tontille rakennuslupaa. Tontin etsintää jatkettiin. Kalasaaren retkellä 5.6.-95 äänestettiin vapaana olevista kaupungin tonteista Pienen Harisen rannalla olevaa paikkaa, josta 27.9.-95 allekirjoitettiin Jyväskylän kaupungin kanssa vuokrasopimus 25 vuodeksi. Harisen tontille myönnettiin 14.10.-95 rakennuslupa, jonka jälkeen alkoi hirsikehikon purku ja siirtotalkoot Toposesta ja Alemmalta Kotajärveltä.

Raportoitavan 10-vuotiskauden aktiivisin toimintakausi ajoittuukin majan rakentamisvuosiin kauden alussa. Silloin järjestettiin erilaisia talkoita jokainen viikonloppu ja välillä viikollakin. Kuljetustalkoita oli usein. Kärrättiinhän kaikki tarvikkeet maantieltä rakennuspaikalle polkua pitkin. Oli tuppilautatalkoita, piipputalkoot, useita kattotalkoita, entisen tukikohdan Toposen siivoustalkoot, ikkunoiden asennustalkoot, maanleikkaus- ja maisemointitalkoot, takkaan tulevien liuskekivien pesu- ja hellan asennustalkoot, tuvan alapohjan- ja takan muuraustalkoot, saunanpohjan raivaus- ja pilareitten valutalkoot, rantametsikön ja uimarannan perkaustalkoot ja muistorikkaat saunan pystytystalkoot 8.2-97. Silloin sauna nousi harjakorkeuteen noin 6 tunnissa 20 talkoolaisen voimin. Talkoot jatkuivat. Oli saunan kattotalkoot, villan leikkaustalkoot jne. Vielä tuvan ja saunan valmistuttuakin jatkuivat talkoot Harisella.

Puheenjohtaja Lauri Kuukkanen halusi rakentaa tukikohdan nopeasti valmiiksi ikään kuin hän olisi saanut etiäiset voimiensa hiipumisesta. Rakennettiin vaja, pystytettiin lipputanko, kaivettiin kaivo ja pilkottiin rakennusjätteet polttopuiksi. Lauri teki kotaan, pirttiin ja saunaan kalusteet yksittäisiä ovenripoja, naulakoita ja tuuletusräppänöiden avaussauvoja myöten ja pihapiiriin erittäin kauniin niliaitan. Hän uurasti Harisella niin, että kodin remontointi jäi toteuttamatta.

"Johtotroikka": Risto Vuolle-Apiala, Lauri Kuukkanen ja Antero Viinikainen.

Peruskiven muuraus.

"Aku" Kärkkäinen muurarina.

Kattotalkoot.

Lauri osaa.

Laurin unelma rakentaa ja viimeistellä Haristupa kerhon tukikohdaksi toteutui. Laukaan kunnan rakennustarkastaja Tapio Kainu tarkasti ja hyväksyi tuvan 7.10. -97. Valvojana oli Jorma Nykky. Tupaantuliaiset olivat 11.10 -97. Saunassa rakentajat koekylpivät 1.11.-97 ja virallisesti se otettiin käyttöön pikkujoulussa kuun lopulla. Harisen lopputarkastus oli 22.9. -98. Harisen tontti lohkottiin Puralan tilasta 12.4.-01 ja huhtikuun loppuun mennessä se oli lunastettu Tunturilatu ry:n tukikohdaksi, jossa hallintaoikeus on Ovtsilla. Ovtsilla on siis oma tukikohta omalla maalla eikä enää vuokratontilla. Hallintaoikeuden sanamuodosta väännettiin kättä kauan ja Ovtsi hyväksyi sen 5.3. -02 ja Tunturilatu ry kevätvuosikokouksessaan 12.4.-03.

Rakennukset nousivat talkoovoimin. Kerhon ulkopuolisia asiantuntijoita käytettiin vain kahdessa rakennuskohteessa: takan muurasi Pekka Svärd ja saunan veistivät ja opastivat pystytyksessä Veijo ja Ville Rokkamäki.

Rahaa on kerätty talkoilla ja myyjäisillä jo ennen tätä raportoitavaa kautta ja tietysti erityisen aktiivisesti tänä kautena. Kuukausikokousten kahvikassan, HB-yhtiölle tehtyjen talkoitten, vuosittain järjestettyjen myyjäisten ja ilmoitusten tuotolla Ovtsi on rahoittanut majan rakentamisen ja ylläpidon. Myyjäisiin on valmistettu etupäässä kaarnikkamehua, leipää ja leivonnaisia sekä erilaisia retkeilyyn ja luontoon liittyviä käsitöitä kuten retkipaistinpannuja, metallisia kynttilänjalkoja, luutia ym.

Aulikki Kuukkanen ja emäntä Raili Närhi.

Myyjäispöytä messuilla.

Kaarnikkasaalis Susikyrön kerhoviikolla v 1999.

2.4 Vuosittaiset tapahtumat

1996

Harisella nousi kurkihirsi paikalleen 2.3., jota lahjoittaja Aulis Sihvo ei ollut nyt nostamassa niin kuin tuvan veistopaikalla Toposessa.

- Kevätkokouksessa valittiin kämpän nimeksi HARISTUPA.

Järjestettiin Tunturiladun 50–vuotispäivien kunniaksi Tunturiladun VIII kesäpäivät Multamäen leirikeskuksessa Laukaassa juhlien samalla Ovtsin 20–vuotista taivalta. Päiviin osallistui 126 henkilöä. Ohjelmassa oli mm retki keskeneräiselle Haristuvalle ja Hitonhaudalle sekä Haristuvan rakentamista kuvaava kavalkadi illanvietossa, jossa myös etsittiin "Missä se Väinö on?" Päivien juonnosta ja yleisteemasta "Mitä -Miten - Miksi?" vastasi Sinikka Holopainen, ja siksi oli laadittu omaehtoista opiskelua varten kolme erilaista luontopolkua: perinteisiin vaihtoehtokysymyksiin pohjautuva Multamäelle kiipeämistä vaatinut Ovtsin historiapolku, kasvilääkintään perehdyttävä ensiapupolku ja "Olaus Magnuksen karttapolku".

Osallistuttiin 50 tunturin valloitukseen, joka oli Tunturiladun juhlavuositempaus. Ovtsilainen Aila Nieminen luki julistuksen Ylläksen laella Keski-Suomen radioon ja välitti tiedon paikallislehtiin.

- Osallistuttiin runsaslukuisesti Tunturiladun syysvuosikokoukseen Vuontispirtillä ja Susiaisiin Susikyrössä.
- Osallistuttiin joukolla Tunturiladun 50-vuotis juhlakokoukseen Karjalatalossa Helsingissä, jossa Seija Leinon kudonnaiset ja Ritva Loimion saamelaisen kirjallisuuden kirjanäyttely olivat esillä harrastustöiden näyttelyssä. Juhlassa palkittiin mm seuraavat ovtsilaiset: Lauri Kuukkaselle ojennettiin Tunturiladun puukko, Arvo Anivuo ja Unto Kekkonen saivat Suomen Ladun hopeisen ansiomitalin, Maija Kortemäki, Sakari Jarva ja Erkki Myllärinen saivat Suomen Ladun pronssisen ansiomitalin.
- Vietettiin pikkujoulua Harisen kodalla (N=27).
- Kerhoiltojen aiheet: Kanadan vaellus sanoin ja kuvin/ Salli Oikari, Kalan käsittely retkiolosuhteissa/ Martti Lehtinen, pöllöilta, GPS-sateliittisuunnistus/ Reino Mustalampi, Sähköiset ilmiöt ihmisessä/ Reijo Mäkelä, Tunturilatuasiaa/ Kyösti Lamminjoki

1997

- Majan- ja saunanrakennustalkoita: talkoopäiviä 28 (N=262)
- 8.2. Sauna harjakorkeuteen noin 6 tunnissa (talkoolaisia 20).
- Laadittiin Harisen käyttösäännät ja avainsäännöt.
- Hiihtoviikko Kuhmossa Pitkäkosken kämpällä 12.-19.4. Ohjelmassa mm verkkokalastusta Väinö Rytkösen johdolla, kalankäsittelyä ja pilkkimistä (osanottajia 9).
- Linturetki Konneveden Pyhäjärvelle/ Tuula Granroth (N=16)
- Ensiapukoulutusta Harisella/ Jonni Saari
- Kerhoviikko Susi-Talaksella; saaliina kaarnikkaa myyjäismehuja varten (N=17)
- Kirpputorikokeiluja

- 11.10. tupaantuliaiset Haristuvassa. Lähes kuusikymmentä ovtsilaista oli juhlassa mukana. Laukaan kirkkoherra Timo Vuojus oli kutsuttu siunaamaan uudisrakennus. Sinikka Holopainen esitti laatimansa Haristuvan historiikin. Samalla kovimman taakan kantanut rakennuskauden puheenjohtaja Lauri Kuukkanen vietti 55-vuotispäiviään.
- 29.11. Pikkujoulu Haristuvassa, sauna valmis löylyttelyyn ja iso avanto järvessä uintia varten (N=40).
- Joulukahvit ja –sauna Harisella Sinikka Holopaisen synttäreitten merkeissä (N=19).
- Käyntejä Haristuvalla 158 (N=489) , kerhoilloissa osanottajia yht. 191
- Kerhoiltojen aiheet: Retkeily Baikalilla/ Salli Oikari, Keski-Suomen luonnonsuojelualueet/ Johanna Hallman, Matkalla Tansaniassa/ Lauri Kuukkanen, Perhokalastus/ Aaro Penttinen, Väärti-ilta, Valokuvasatoa kerhon alkutaipaleelta/ Taito Mörk
- Kuvailtojen aiheet: Kenian safari/ Lauri Kuukkanen, Lapin retkeily, (yht. N=56)

Tupaantuliaiset.

Timo Vuojus siunasi tuvan.

1998

- Saunominen Harisella aktiivista heti vuoden alusta asti
- Siivous- ja puutalkoita, vajanrakennustalkoita Harisella 14 (N=87), siivoustalkoita HB:n tehtaalla (N= n. 52), kirpputorikokeiluja
- Maaliskuinen pöllöretki (N= n. 14) / Tuula Granroth
- Linturetki Sumiaisten Pyhäjärvelle (N=15) / Tuula Granroth
- Kerhoviikko Susikiisalla (N=19)
- Retki Petäjäveden Töysänperän Karhunahtaalle (N=21) /Jukka Torpo
- Harisen rakennukset ja pihapiiri valmiit: lopputarkastus 22.9.

- 29.11 Ohjelmallinen Pikkujoulu Haristuvassa Sinikka Holopaisen johdolla (N=58).
- 30.11. Laukaan Kuntoliikunta ry. vietti Haristuvassa pikkujoulua 20-vuotisjuhlien merkeissä (N= 24 + 6 ovtsilaista). Ovtsi sai ko. seuralta lahjaksi Antero Kovasen veistämän puisen Ukkometson.
- Harisella käyntejä 876. Laurilla ennätys: 126 käyntikertaa. Sauna lämpisi 56 kertaa ja kävijöitä oli n. 400. Avanto oli koko talvikauden käytössä.
- Kerhoilloissa oli kävijöitä 182, kuvailloissa 41. Kerhoiltojen aiheet: Andien retket/ Tuula Granroth, Suomen suurpedot/ Jussi Ristonmaa, Olaus Magnuksen kartta/ Ritva Loimio, Farmasian apu retkillä/ Hannele Vaahtila, Talviuinti/ Aku Perälä, Keski-Suomen linnut/ Harri Högmander, Kuvia Öölannista ja Koloveden melontaretkestä/ Tuula Granroth

1999

Simon saalis

- Hiihtovaellus Käsivarressa (N=5) /Pauli Hulkkonen
- Pilkkitapahtuma Harisella (N=30), vieraita Njällestä (N=4) / Simo Andersin
- Retki Kulhavuorelle (N=14)
- Tutustuminen Konneveden tutkimusasemaan Hannu Ylösen opastamana (N= n.20)
- Viimeistelytalkoita Harisella (N=126). . Harisen tontin osto Jyväskylän kaupungilta lykkääntyi valituksen johdosta.
- Ovtsi siirtyi internetaikaan, kun Kirsi Ahonen laati kerholle omat kotisivut.
- Kesäkauden avajaiset: Kösäkköteltta ja retkikeittimet/ Kyösti Lamminjoki
- Salli Oikari poistui joukostamme 18.6.
- Kanoottiretki Pieksämäeltä Naarajokea ja järviä pitkin Kangasniemelle / Tuula Granroth
- Kerhoviikko Susikyrössä, jonne Seppo Pihkasalo ajoi 23 ovtsilaista + 4 ystävää linja-autolla. Siellä viimeisten päivien saalis oli 300 l kaarnikkaa.
- Pikkujoulu Harisella (N=45)
- Millenium-juhla Harisella (N=14), saunomisen jälkeen samppanjamalja ja Eino Leinon Hymyilevä Apollo Ella Erosen tapaan Sinikka Holopaisen lausumana, ilotulitus ja tinanvalu.

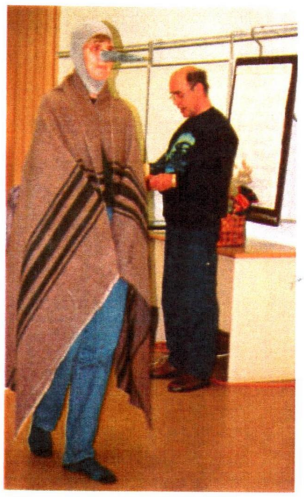

Kösä ja keittimet. Kuulijoina mm Esa ja Seppo.

- Harisella kävijöitä kirjattu 728, sauna lämpisi 56 kertaa ja saunojia oli n. 300. Avanto oli auki koko talvikauden.
- Kerhoilloissa osanottajia 197. Kerhoiltojen aiheita: Valokuvaus/ Teuvo Saarinen, Lapin käsityöt/ Saila Siirtola, Polkupyörän huollosta/ Pekka Kolari, Kuvia pyöräretkeltä Keski-Euroopassa/ Esa Säde, Suksi- ja voiteluohjeita/ Antti Hiljanen. Kuvailloissa osanottajia yht.. 59. Kuvailtojen aiheita: Retkikuvia/ Pauli Hulkkonen, Videokooste Haristuvan rakentamisesta/ Paavo Kärkkäinen, videokooste kesäpäivistä/ Pauli Hulkkonen

2000

- Koskikararetki Laukaan Kuhankoskelle/ Tuula Granroth
- Pilkkitapahtuma Harisella (N=32). Väinö Rytkönen voitti kisan.
- Susiaistunnustalkoita 16 kertaa (N=54) , susiaistalkoita Vesalassa 2 kertaa
- Hiihtovaellus Muotkatunturella (N=4) /Pauli Hulkkonen
- Kesäkauden avajaiset Harisella (N=45) : Lauri Kuukkasen muistohetki
- Luontoretki Mämminiemeen (N=22)
- Kavtsin ja Ovtsin yhteinen 1. luontoretki Ahvenenmaalle (N=20+10) / Marja Lammivaara ja Tuula Granroth
- Kelvene-retki: Kuhmoisista venekuljetus Päijänteen kansallispuistoon (N=20)
- Kanoottiretki Ilomantsissa Koitajokea myöten Koitereelle Lammassaareen. Matkalla vierailu Irma Puhakan mökillä Puhurissa Koitereen rannalla (N=19) / Tuula Granroth
- Järjestimme Tunturiladun syyskokouksen ja Susiaiset Vesalassa. Osanottajia oli 182. Noitana toimi Unto Kekkonen, joka vihki ikäsusiksi Terttu Hokkasen ja Jorma Alapurasen, johtajasudeksi Raimo Pahkalan, tunturisudeksi Erkki Pihkalan ja outasudeksi Ovtsin Jukka Torpon. Illanvietossa näimme Kurki ja joutsen-runon demonstroituna ja "Sally Spectran muotinäytöksen"

- Pikkujoulussa Harisella (N=35) tarjottiin tavanomaisen puuron sijasta hyvä jouluateria.
- N. 12 ovtsilaista osallistui Pellossa toimitsijoina Tunturiladun järjestämiin Erävaelluskisoihin .

• 30.12. juhlittiin Harisella oman tontin ostoon oikeuttavaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöstä, joka on päivätty 8.12.2000.

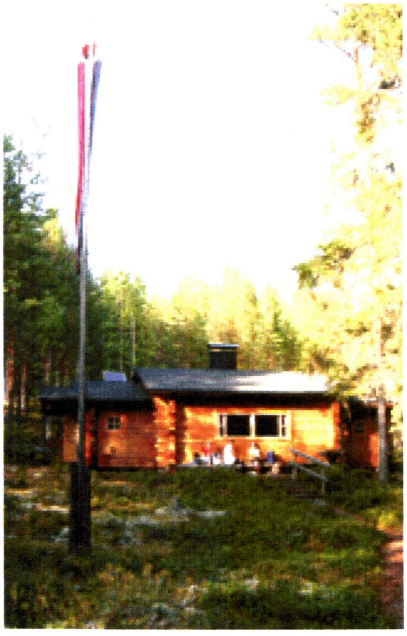

• Haristupakäyntejä kirjattu 749. Vierailevia ryhmiä olivat mm Haukkarannan koulun oppilaita Kaarina Uosukaisen johdolla (N=12), partiolaisia ja veteraaniopettajia. Paavo Kärkkäinen juhli 50-vuotissyntymäpäiviään Harisella.

• Tänä vuonna Lauri Kuukkanen ja Lahja Hirvonen ja Pete Petelius lähtivät viimeiselle vaellukselle (ks. kuva: edesmenneet yllä).

• Kerhoilloissa oli osanottajia yht.224. Kerhoiltojen aiheita: Saameleiskirjailijoista / Ritva Loimio, Susiasiat / Pauli Hulkkonen, Sienistä / Raili Jarva ja Hilkka Karikoski, Saamelaisista / Ritva Loimio, Kuvia Alpeilta/ Tuula Granroth, Kuvia Kiinasta/ Sinikka Holopainen & Sulin Cheng, julistettiin valokuvauskilpailu. Kuvaillassa oli osanottajia 25 ja aiheina: Muistoja Toposesta / Seppo Pihkasalo, Susiaiset -82 ja -89 / Pauli Hulkkonen, Auringonlaskut / Väinö Rytkönen, "Pekan Vaellus" / Raili ja Sakari Jarva, Thaimaasta, Seija Leino ja Unto kekkonen.

2001

• 12.4. Haristuvan tontti omaksi: 6200 m2 erotetaan Puralan tilasta RN:4:118 Laukaan Petruman kylässä.

• Uutta oli lumikenkien osto kerholle ja ensikokeilu Harisella (N=8)

• Pilkkikisat Harisella. Kisan voitti Markku Poikonen (N=34) / Simo Andersin

• Kesäkauden avajaiset Harisella (N=39) ; vedettiin Ovtsin viiri ensi kertaa tankoon. Viirin on Keski-Suomen viirin pohjalta suunnitellut Anna-Liisa Hietala. Viirissä on Keski-Suomen värit ja metson paikalla on Ovtsin tunnuksen metso. Samaan aikaan otettiin käyttöön myös Ovtsin standaari.

• Livojoen melontaretki (N=4) ja Koloveden viikonloppumelonta (N=7) / Tuula Granroth

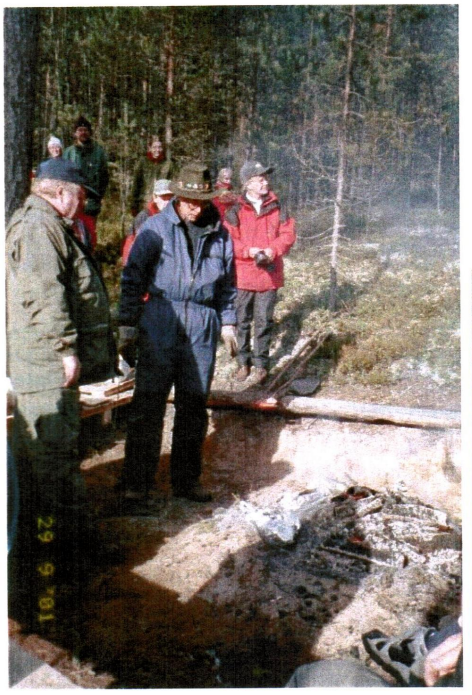
• Ovtsi/Kavtsi Ahvenanmaan toinen retki bussilla, jota luotsasi ovtsilainen Seppo Pihkasalo (N=17+13) / Tuula Granroth ja Marja Lammivaara

• Kesävaellus Karesuvanto/Pulsujärvi – Saana/Pauli Hulkkonen, Sinikka Holopainen, Hilkka Laukkanen,

- Metsätaitokisa Laajavuoressa (N=20) / Väinö Rytkönen
- Ovtsin 25-vuotisjuhla Harisella rosvopaistin merkeissä à la Simo Andersin (N=44). Jukka Torpon kantaesitys trumpetilla: Martti O. Lappalaisen sävellys "Kairan kupsa". Vieraana mm kiinalainen tri Men Lu ja puoliso Shenlian Cheng.

Trumpettijukka.

Jokohan paisti on kypsää?

- Osallistuttiin Tunturiladun 55-vuotisjuhliin Karjalatalossa Helsingissä (N=11)
- Tutustuminen Muinaistaidekeskukseen ja kalliomaalauksiin Kuokkalan kartanossa Pekka Kivikkään opastuksella. Kartanon isäntä Kauko Sorjonen esitteli entisöityä kartanoa ja järjesti kahvitarjoilun.
- Pikkujoulu Haristuvassa (N=34), Haristupakäyntejä 540. Vierailijoina ovat olleet mm Vesalan henkilökunta, Tunturiladun johtokunta, Tunturikero Vihtta, LC-klubi, senioribiologit ja apteekkilaiset.
- Kerhoiltoihin osallistui 243. Kerhoiltojen aiheita: Eräkisavideo/Pauli Hulkkonen, Maakuntakasvit, -linnut ja kalat, Tutustuminen Fredriksonin karttakokoelmaan yliopiston historian laitoksella. Kahteen kuvailtaan osallistui yht. 46

2002

- Lumiukkojen pystytys Kuokkalan kartanon pihamaalle (N=11)
- Lumikenkäretki Jääskelän maastossa (N=14)
- Pilkkitapahtuma Harisella (N=26)
- Hiihtovellus Lemmenjoen kansallispuistossa (N=3) / Aaro Lehtomäki, Sinikka Holopainen, suunnistusvastuussa Aulikki Kuukkanen
- Linturetki Viitasaaren Heinä-Suvannolle ja eläinten täyttäjä Pentti Alajan ateljeehen Vesannolla (N=17).
- Linturetki Tourujoen laaksossa (N=6) / Jukka Torpo
- Kesäkauden avajaiset , sauna ja kaunis sää (N=37)
- Kanoottiretki Inarilla (N=13) /Tuula Granroth
- Viikonloppumelonta Väliväylällä Taavetissa (N=10) / Seija ja Simo Andersin
- Ruskaretki Sallan Naruskaan omalla bussilla (N=20) / Seppo Pihkasalo, esivalmistelut Hilkka Laukkanen, Naruskan isäntäpari: Pirjo ja Kari Santala
- Tutustuttiin Nils Aslak Valkeapään muistonäyttelyyn Kuokkalan kartanossa (N=25)
- Valmistettiin 45 linnunpönttöä Kuokkalan kartanon puistoon kaksissa talkoissa (N=10)
- Pikkujoulu Haristuvassa (N=34), yhdessäoloa ja saunomista, ei erityistä jouluohjelmaa
- Jatkovuosikokous syyskuussa vuosikokouksen pöytäkirjan muotovirheiden vuoksi; myönnettiin vastuuvapaus ja hyväksyttiin Haristuvan hallintasopimuksen uudistettu sanamuoto.

- Harisella tontti aidattiin ja sisääntulopolku siirrettiin ylemmäksi läpikulun estämiseksi saunarannassa. Lippuaukeaa avarrettiin.
- Käyntejä kirjattu 423 ja talkoita tehty n 12 kertaa. Harisella vierailivat mm Kaunovoimistelijat, Tikkakosken latu, hammashoitajat, senioribiologit ja päiväkotihoitajat.
- Kerhoiltoihin osallistujia 268. Kerhoiltojen aiheita: Lymfa-, aroma- ja vyöhyketerapian esittely/ Rauha Lehtonen, Pohjolan kämmekät/ Markku Könkkölä, GP-laitteista/ Risto Jokinen, Matkaterveisiä Intiasta/ Tuula Granroth, Muistoja kullankaivajista/Ritva Loimio. Kahteen kuvailtaan otti osaa yht. 57.

Kuva: Ovtsilaiset Susi-Talaksella.

2003

- -Tunturiladun kevätvuosikokous ja -päivät Vuontispirtissä. Tunturilatu hyväksyi Haristuvan hallinta- ja käyttösopimuksen (ovtsilaisia mukana 11)
- Hiihtovaellus Pöyrisjärven maastossa (N=5) / Esa Säde
- Talvitapahtuma Harisella (N=32)
- Linturetki Jääskelän tilalla Jyväskylän maalaiskunnassa (N=18)
- Lentua-Kuhmo kanoottivaellus (N=14) / Tuula Granroth
- Viikonloppumelonta Repovedellä Valkealassa (N=6)
- Suomi Meloo osanottajia yöpyi Haristuvassa 10.
- Kerhoviikko Susi-Talaksella 30.8.-6.9. (N=5)
- Syysvuosikokouksessa sääntömuutosesitystä "koirien yöpyminen Haristuvassa" ei hyväksytty.
- Pikkujoulu Harisella (N=35)
- Kerhoiltojen aiheita: Sarek/ Ari Rauhaniemi, Inkontingenssin lihaskuntoutusohjelma/ Pirkko Raivio, Sienitietoutta/ Erja-Maria Julkunen, Uusinta tietoa kartoista/ Maanmittaustoimiston Karttakeskus, Vaude retkivarusteista/ Juha Marttila

2004

- Talvitapahtuma Harisella pilkkimisineen ja saunomisineen (N=33)
- Kesäkauden avajaiset Harisella (N=30).
- Osallistuttiin runsaslukuisesti (N=20) SL:n leiripäiville Jyväskylän Laajavuoressa.
- Linturetki Laukaan Kuusaalle (N=7) /Tuula Granroth
- Melontaretki Pohjois-Inarilla (N=9) /Tuula Granroth
- Viikonloppumelonta Leivonmäen kansallispuistossa (N=5) / Tuula Granroth
- Kesävaellus Haltille (N=8) / Seppo Pihkasalo
- Ovtsin kerhoviikko Kemijärven Ulkuniemessä (N=9), Kaarnikat kadoksissa.
- Osallistuttiin susiaisiin Sotkamossa (N14)
- Kuokkalan kartanossa: Saamelaisesta elämänmuodosta ja Kirjeitä Saamenmaasta-kirjan esittely (N=13) / Marjut & Matti Aikio.

Sylvi, Markka, Saini ja Aino Taivaskerolla v 1999.

- Sylvi Saimo lähti viimeiselle vaellukselle 89 vuotiaana.
- Pikkujoulu Haristuvassa (N=29) . Joulupukki vieraili lasten iloksi ja sauna lämpeni.
- Haristupaan asennettiin aurinkopaneelit ja 6 valopistettä ja laadittiin turvallisuussuunnitelma, jossa mainitaan: osoite on Harisentie 501.
- Todettiin että Laukaan kunta ja Ympäristövirasto ovat evänneet kesämökkitontin hakemuksen Pikku Harisen tienpuoleiselle rannalle.
- Haristuvalla kävijöitä entistä vähemmä eli vain 343. Käyntejä 77, 2 talkoot (N=28).
- Kerhoiltoihin osallistui yht. 186, "2:een kuvailtaan yht. 49. Kuvaillat: Retkeilijän vuoden kierto Lapissa/Antti Syrjälän diaesitys, Kaitafilmejä retkistä/ Esa Säde

Kerhoiltojen aiheita: Digikuvaus/ Ari Rauhaniemi, Kuvia Madagaskarilta/ Tuula Granroth, Tunturiladun toiminnasta/ Raimo Pahkala, Ulla Pirttijärven musiikki/ Ritva Loimio, Ovtsin historiailta, vanhoja retkikuvia Saariselältä/ Antti Syrjälä

2005

- -Tunturiladun toimihenkilöiden koulutus Jyväskylässä (N=50, joista Ovtsista 2)
- Johtajasusivaellus hiihtäen välillä Sevettijärvi – Kiilopää/ Esa Säde, Aulikki Kuukkanen & Pauli Hulkkonen
- Talvitapahtumassa Harisella vieraina kavtsilaisia. Pilkkikisan voitti Raili Jarva (ks. viereinen kuva) (N=27)
- Talvitapahtuma Halssilan hiihtomaassa: Tunturiladun markkinointia hiihtäjille
- Linturetki Hankasalmelle (N=15) / Tuula Granroth
- Kesäkauden avajaiset (N=33)
- Melontaretki Saimaan vesistössä lähtien Mikkelin Anttolasta (N=10) / Tuula Granroth

Railin kalansaalis.

- Kesäkauden päättäjäiset Harisella ensi kerran ohjelmassa (N=17)
- Kerhoviikko Susi-Kiisalla syyskuussa (N=6).
- Kuokkalan kartanossa luento Särestöniemestä ja uudesta Särestö kirjasta/ prof. M. Aikio
- Pikkujoulu Haristuvassa (N=37). Hajamielinen joulupukki uskoi tulleensa Laukaan veteraanien joulujuhlaan, mitä lahjoja odottavat pikkutytöt hämmästyivät, kun pukki oli lähteä lahjoineen. Saunan lauteilla oli tunnelma korkealla ja uitiin vielä avovedessä, vaikka paksu hanki peitti tienoot.

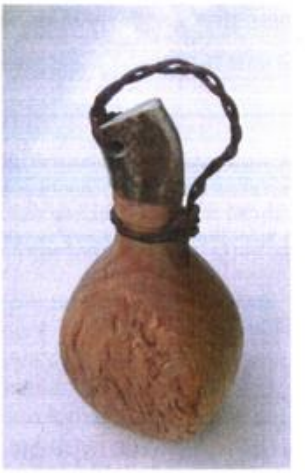

- Harisella kävijöitä oli yhteensä 330. Siellä pidettiin mm häät. Käyntikertoja 76.
- Jokavuotinen perinteinen myyjäispöytä; arvontasäkkiä ei enää järjestetty
- Kokouksiin osallistui 189. Kerhoiltojen aiheita: Susijärjestelmä/ Pauli Hulkkonen, Matkakertomus Australiasta/ Tuula Granroth, Lapin tunturikasvit/ Ilkka Vatanen, Saamelaisten vaateparresta/ Ritva Loimio, Retkistä Karjalassa/ Erkki Pyökkimies Kahdessa kuvaillassa oli yht. 40 henkilöä.

2006

- "Jokamiehenoikeudet retkeilyssä"; Tunturiladun vuoden teemaesitelmä Kaupunginkirjaston Minnansalissa (ovtsilaisia 22) / Juhani Paavola
- Tunturiladun kevätpäivät ja vuosikokous Vesalassa Ovtsin järjestämänä. Mukana oli 97 osallistujaa. Illanvietossa mm Ilkka Vatanen esitelmöi uusista lintulajeista kuten mäkikotka, pyryharakka ja uutisankka, joita ovtsilaiset demonstroivat.
- Talvitapahtuma Harisella (N= 22): luonnossa liikkumista, pilkkimistä, saunomista.
- Kesäkauden avajaiset Harisella (N=30)
- Kevättalkoot Harisella (=6)
- Vierailuja: Jyväskylän lyseon opettajat Ilkka Vatasen johdolla (N=13), Kaunovoimailijat Hilkka Karikosken johdolla (N=12), Kavtsin vaeltajia 3 yöpyi sekä meno- että paluumatkalla.
- Melontaretki Ruokolahdella (N= 6)/ Tuula Granroth
- Patikkavaellus Kemihaara – Rajajooseppi (N=7), TL:n 60-v retkitempauksen osa.
- 8.8. Unto Kekkonen lähti viimeiselle vaellukselleen.
- 30.9. Ovtsin 30-vuotisjuhla Haristuvassa, jossa tämä historiikki julkaistaan ja lauletaan ensimmäisen kerran Harisen laulu. Sen sanat ovat Raili S. Laurikaisen ja sävel puolalaisesta Nuotiolaulusta.
- Kerhoiltojen aiheita: Matkakertomus / Tuula Granroth, Hirsirakentamisesta/ Risto Vuolle-Apiala, Ystävänpäivän kuvailta, Grand Canyon/ Pauli Hulkkonen

2.5 Palkitsemiset

20-vuotisjuhlassa 3.8.-96

Laukaan Multamäessä Ovtsi palkitsi puisella suolakolla seuraavat henkilöt: Risto Vuolle-Apiala, Antero Viinikainen, Saini Pihkasalo, Paavo Kärkkäinen, Aulikki Järvinen, Sinikka Holopainen ja Terttu Hokkanen.

Kevätvuosikokouksessa v 2000

Ovtsin perinteisen palkitsemistavan mukaisesti Vanttuut-taulu annetaan Ovtsin puheenjohtajuutta ansiokkaasti hoitaneelle ovtsilaiselle. Taulun saaminen ei edellytä vanttuiden lopullista naulaan heittämistä, vaan edelleenkin aktiivista toimintaa Ovtsin hyväksi saajan omien toimintaedellytysten puitteissa.

Ikävä kyllä Pentik Oy:n Kuvia Pohjolasta-sarjan vanttuita, jotka olivat Kristiina Wiherheimon käsialaa, ei löydy kauppojen valikoimista, joten palkitsemisjärjestelmää on sovellettava. Säilytimme palkinnon keraamisen muodon ja valitsimme Kerman Saven Suomalaisia kuvia-sarjasta Osmo Omppu Omenamäen Lapin vuodenajat-sarjan *Kevään,* jota palkittava puheenjohtaja Tuula Granroth innolla odottanee bongatakseen siinä olevia lintuja. Taulun kevätkukkia täynnä olevan tunturimaiseman yllä lentää todennäköisesti piekana tai lapinpöllö. Tämä taulu innostakoon Tuulaa jatkossakin ohjaamaan ovtsilaisia lintujen salattuun maailmaan. Kiitos puheenjohtajakautesi monista retkistä!

Palkitsemisjärjestelmämme mukaisesti rukkaset annetaan pitkäaikaisesta pyyteettömästä puurtamisesta Ovtsin hyväksi. Koska sihteeri Hilkka Mäkelä kahlasi vaikeissa olosuhteissa toimikautensa loppuun, ojennamme hänelle ei rukkasia eikä vanttuita vaan niiden yhdistelmän, vuorilliset rukkaset. Ne suojelevat käsiä työltä ettei työ pääse " veriin". Tulevaisuudessa rukkasvanttuita voi käyttää esimerkiksi hyvissä Ovtsin harrastuksissa. Rukkaset on sidottu Ovtsin värisin punoksin yhteen, jotteivät pääse unohtumaan esimerkiksi kaupan tiskille tai linja-autoon. Kiitoksia Hilkka!

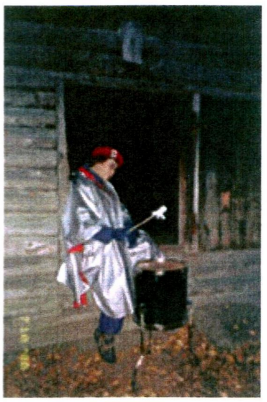
Sinikka Holopainen

Ovtsin standaareja on myönnetty seuraavasti:

2001 Anna-Liisa Hietala
Jouko Järviö
2002 Pekka Kolari
Tunturikerho Tsietsa (30 v)
Tunturikerho Kavtsi (30 v)
2003 Raili & Sakari Jarva
Terttu Hokkanen (70 v)
2004 Arvo Anivuo (70 v)
2005 Tuula Granroth
Pauli Hulkkonen

2.6 "Sensuroitu" susiseremonia v 2000

1 Kuutamokohtaukset

1 Kuutamo laavulla (tai kodanpuolikkaan edessä) järven rannassa. Laavun vasemmalla puolella on poroaitaus. Radioselostaja "mikin" kanssa pusikossa ,josta tulee nähdä läheiselle laavulle, jotta selostaja voi tarvittaessa helposti vaihtaa roolia. Selostaja kertoo puoliksi kuiskaten seuraavista aiheista: tunturiluonnosta, saamelaisista ja Tunturiladusta. Hän odottaa tunturilatulaisia, jotka ovat tulossa viettämään salaisia menojaan erämaahan ja luulee heidän jäljittelevän alkukantaista elämäntapaa Lapissa. Mutta kodalle saapuukin lappalaiseukko, juo kahvit, kuulee etiäiset ja poistuu. Selostaja kuvailee pukua ja arvailee selitystä puvulle ja tapahtumalle. Kesken selostuksen kodalle saapuu retkeilijäjoukko, joka syö remuten eväitään ja poistuu.

2 Veneellä on edellisen kohtauksen aikana saapunut järveltä lyhdyn valaisemana rantaan joukko tunturilatulaisia: nainen tai pari ja mies. Etsivät saamelaisperinnettä. Nainen saapuu ensimmäisenä lyhdyn kanssa, tarkastelee laavua/kotaa ja ehdottaa muille, että he yöpyisivät tässä, sillä ... Mies epäröi ja kertoo seidoista ja/tai paikan maahisista, joilta hän pyytää lupaa saada rauhassa viettää yötä laavulla. Tarinoivat saamelaisten ruokaperinteestä, käytöstavoista ja/tai kädentaidoista.

2 Susien vihkiminen.

1 Lapinpukuinen kunnioitettu samaanitaidoistaan tunnettu tunturilatulainen (ns. noita) saapuu perheineen mukanaan vaimo, poika ja tytär. Mies on kouluttanut lapsensa lappalaisten tavoille ja käyttää heitä apunaan. Keskustelusta selviää, miksi isällä on lappalaisasu yllään ja mistä hän on saanut asuun kuuluvan komean vyön. Tuodaan esille "samaaniperinnettä" ja porotietoutta . Lapset auttavat "susien" pyydystämisessä ja esiin tuomisessa. *Sudet vihitään* laukkaamaan tunturissa "viiltäen" leukulla korvamerkki toiseen korvaan. Ennen kivuliasta toimenpidettä annetaan vahvistavaa väinönputkiteetä ja "viiltämisen" jälkeen desinfioidaan ylähuuli ja korvalehti. Perheen äiti repäisee massistaan jokaiselle oman vanutupon, kastaa sen konjakkikuksaan.

2 Johtajasudet saapuvat ja kyselevät, onko susia näkynyt? Jutellaan ja kysellään jotakin seuraavista: susitietoutta, lauman johtamista, yhteistyö metsästyksessä ja poronhoidossa. Johtajasudet joutuvat opettamaan susia. *Johtajasusien vihkiminen.* Noidan neuvot heille.

3 " Noita" saa vieraikseen "vertaisiaan", kun ikäsudet saapuvat. Vaihdetaan kuulumiset. "Noita" kehuu väärtejä ja *vihkii ikäsusiksi* antamalla sauvan ja pyytää näyttämään susille, miten sitä käytetään vaelluksella.

4 Lapinpukuinen nainen saapuu nuotiolle. Noita pyytää häntä istumaan ikäsusien joukkoon. Lappalaisnainen ehdottaa, että laulettaisiin tai joikattaisiin yhdessä. Ensimmäisen laulun aikana saapuu kodalle/laavulle alussa ohikulkenut retkeläisryhmä, jonka johtaja pyytää päästä joukkoon. "Noita" hyväksyy vieraat nuotiolle ja antaa muutaman neuvon.

Yhteinen laulu- ja soittoilta jatkuu nuotiolla noin puoli tuntia, jona aikana "noita" perheineen on jättänyt hyvästit. Nuotioilta päättyy viimeksi tulleiden retkeläisten kutsuun saapua heidän juhliinsa lähistöllä sijaitsevaan taloon.

Sinikka Holopainen

3 Kuvauksia matkan varrelta

3.1 Johdatus Haristuvalle

Lappiin johtavan valtatien varrelta noin 26 km Jyväskylästä pohjoiseen kääntyy tien risteys Valkolaan. Tie on päällystämätön vanhan kärrytien pohja kohti Laukaata. Kapea tie nousee mutkitellen ylämaastoon läpi kylän ja maalaismaiseman. Noin seitsemän kilometrin ajon jälkeen tien reuna levenee vasemmalle ja levennykseltä lähtee viitoittamaton polku. Sen alun merkkinä palaa elävä tuli.

Nelipyöräinen kulkuväline ja kiire unohtuvat parkkiin. Reppu selkään ja ajatukset soihtutulien viitoittamaan suuntaan. Tuore valkoisen lumen valo saattelee kulkijaa hiljaisuuden sivellessä otsaa. Lumi äänteleé anturan alla. Puhe hidastuu, harventuu ja lopulta vaimenee. Sanoilla ei ole merkitystä. Aistit avautuvat ja luonnon puhe pulppuaa. Polku etenee mäen rinnettä alas ja eteen ilmestyy pisteaidan törröttävät seipäät ja portti, jonka yläosaan on kirjoitettu saamenkielinen lukusana ovtsi (yhdeksän). Portilta avautuu ovtsilaisen tunturisuden Risto Vuolle-Apialan suunnittelema upea Haristuvan rakennuskokonaisuus.

Jo portilla on vastassa maa-alueen tunturihengen voima. Se leijuu vahvana ilmassa ja samalla viitoittaa toimintaa ja olemista. Vasemmalle jää kynttilälyhdyin valaistu halkoliiteri välinevarastoineen ja sen takana kohti rantaa sauna, jonka piipusta puhaltelee kotoinen savu, lämmin henkäys. Kämppäisännällä on hyvän haltijan osa. Hän käy lämmittämässä tupaa ja ruokkimassa linnut. Joku on jo paikalla ja odottaa! Pihan niliaitan ympärillä on metsän vakioasukkaiden jälkiä. Evästonttu on mustikkaluudallaan lakaissut raput.

Tuvan ikkunasta erottaa tummia istuskelevia ihmishahmoja ja liikettä. Sisällä takan lämpö palmikoi jo illan ohjelmaa. Yhteisyys on läsnä.

Raili S. Laurikainen

Haristupa.

Niliaitta.

Kota.

3.2 Talvinen tarina

Tähtitaivas ja täysikuu puhkoo kaamoksen sinistä pimeyttä. Tummia liikkuvia hahmoja etenee tuvan soihtupolulla kohti rantasaunaa, jonka kahdenruudun suorakaideikkunoista kiilaa hangelle hämärä valo.

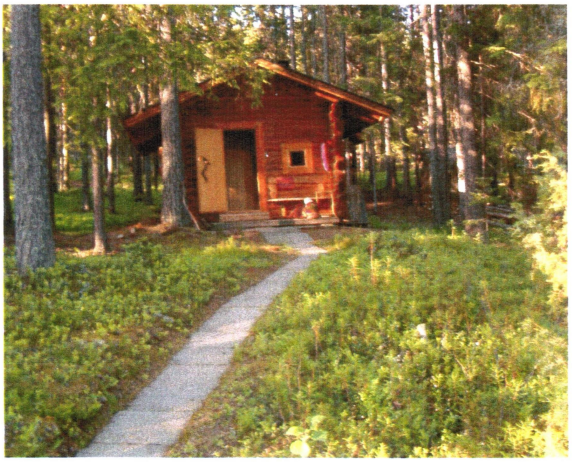
Ilman lämpötila on –11 astetta. Lämmittämättömässä pukuhuoneessa riisuudutaan kynttilän ja myrskylyhtyjen loisteessa. Kylmät seinät saavat koukkuihinsa roikkumaan lämpimiä vaatteita ja saunakasseja. Iholämpimät vaatteet ja hengityskosteus samentavat ikkunaruudut kuin muinaisessa piilopirtissä sulkien tilan saunomisen rituaaleille.

Löylyhuoneen ovi avautuu ja lämmin höyry tunkeutuu pukuhuoneeseen. Sokkosilla ollen pitää tietää suunta, minne on menossa. Lauteille mahtuu seitsemän naista tai kahdeksan reisi reidessä kiinni. Kaikki halukkaat mahtuvat. Joku antaa tilaa laskeutuen porrasta alaspäin. Löylyä heitetään reippaasti kiukaalle, kolmisen kauhallista kerralla. Tuliset kivet nielaisevat veden ahnaasti ja pian kiukaan kuiva kylki kyselee lisää. Kuumavesipadan porina sekoittuu puheen sorinaan: ajatusten vaihtoa, kuulumisia ja sopimisia, kaikille yhteisiäkin aiheita. Saunassa puhutaan sitäkin, mitä ei tuvassa tohdita. Se lujittaa ihmissuhteita. Puiden ritinä, rätinä ja tulen oranssi hyväilee läsnäolijoita. Laude täynnä naisia, joita yhdistävät luonnossa liikkuminen ja terveyden ylläpito.

Tapahtuma on vahva kollektiivinen kokemus, jota ahtaus tiivistää. Ilmassa toisen huomioon ottamista, vuorotellen pesuvesien sekoitusta ja avannossa käyntiä. Pesurituaaleissa tavoittaa kauniita, luonnollisia liikkeitä, joita valot ja varjot toistavat saunatilaan. Monet kädet ojentuvat, koukistuvat, selät kumartuvat, hiukset valuvat sormien lomitse, saippuointia ja harjausta jokaisen omaan tahtiin. Kauniita kaaria, kiiltävä iho loimuaa auringonnousun väreissä.

Metsäisen järven rannalla on aivan hiljaista. Kuu kulkee rataansa ja kallistaa päänsä metsän reunaan. Sopivan lämmittelyn jälkeen avantoa lähestyy pari, kolme hahmoa kerrallaan.

Lumessa
paljaan jalan kuvia
sinne tänne edestakaisin
tanssittu lumikuninkaan häitä.
Avantoon pulahtaneet häävieraat
lahjaksi saaneet veden leiman
ihon kihelmöivään pintaan
Kiehuvat lähteet,
pulppuavat maan suonet
kaulaa vasten, sykkivät
säkenöivään leikkiin,
veden vallattomaan vaahtoon.
Avannon ovet ovat auki,
sysimusta kutsuu.

Yksi täyttää kylmävesiämpäreitä, toinen pitää lyhtyä valaisten avantoa ja sinne laskeutuvia portaita samalla ikään kuin vartioiden miltei pyhää toimitusta, jossa hartauden hitaus vahvistaa tunnetta. Tuntee olevansa kilvoitteleva pieni ihminen, joka astuu hileiseen veteen maallisine taakkoineen. Se on nöyrää ja korutonta itsensä kohtaamista, vain veden äänet. Valkea saunatakki harteille ja askeleet kohti soihtupolkua lämpimään saunaan. Näin vuorotellaan useita kertoja saunomisen aikana. Viimeiset saunojat tyhjentävät vedet, avaavat tuuletusräppänän ja sammuttavat tulet ja lukitsevat saunan.

Sauna on suomalaiselle puhdistautumisen paikka ja avannossa käynti on alkukantaista kansanperinnettä, joka vetää puoleensa yksinkertaisuudessaan. Jäinen vesi saa aikaan liikehdintää kehossa ja mielessä, shokkihoitoa pintaa syvemmältä. Kaikki raskas hartioita ja mieltäkin painava jää avantoon. Se on fyysistä ja henkistä ripittäytymistä, joka pitää pitkään ruumiin ja sielun tasapainossa.

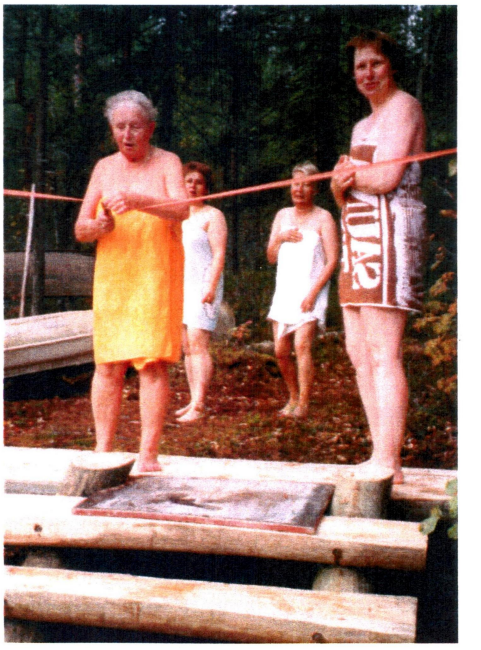
Ilta metsätuvalla on minilomaa, jossa aika on ajatonta elämyksellistä yhdessäoloa luonnon jäntevillä käsivarsilla.

Raili S. Laurikainen

Vas:lla: Uimaportaiden siirto paikalleen.
Oik:lla: Lahja vihkii portaat käyttöön.
Vas. alh.: Seija avaa avantouintikauden.

3.3 Arktinen joulu

Hetkellä, jolloin etelän ihmisellä, lantalaisella on meneillään ylenpalttiset jouluhössötykset, on aika kerätä evästä ja yöpymisvarusteet. Vain sen minkä eläkseen tarvitsee. Mitä tarvitsee, on mietittävä tarkkaan. Kaiken on mahduttava ahkioon ja selkään. Rinkka auton takakonttiin ja keula kohti arktista joulua. Pimeyden valtakuntaan kuten paikallinen asukas Iisakki toteaa. Sivakoida umpihangessa erätuvalle täysikuun killottaessa taivaalla. Kelot, nuo puuvainaat langettavat varjonsa hopeiselle hangelle. Jäljistä päätellen jänikset ja sopulit ovat ennen meitä tästä taajoneet.

Tuvalla ottavat meidät vastaan ruskaiset vaivaiskoivun oksat ja syvä hiljaisuus. Vieraskirja kertoo tuvalla olleen yöpyjiä viimeksi itsenäisyyspäivän aikaan. Lämpömittari osoittaa -4°C. Hengitys höyryää. On lähdettävä vaatteita keventämättä puun hakkuuseen ja kiehisten vuolentaan. Avantokin pitää avata, sillä vesiämpärit odottavat täyttämistä. Kuumennan lihakeiton ja asetumme taloksi. Lämpötila nousee hitaasti ja epäröiden. Asteen nousu tuntuu kestävän ikuisuuden. Kirjaan päivän tapahtumia kynttilän valossa ikkunan edessä.

Katsahdan ulos. Kettu juosta jolkuttaa häntä sojossa ja jatkaa matkaansa niliaitan suuntaan jättäen jälkeensä hangelle mutkittelevia helminauhoja. Yö on kylmä ja vaatii kipinänvartijan, sillä pesään on lisättävä puita vähän väliä. Vasta aamulla on lämpötila + 16 astetta ja ikkunoiden jääkukat sulavat vesinoroiksi lattialle.

Jouluaattoaamu sinenee -30 asteen pakkaseen. Laitan ohraisen joulupuuron tulelle ja noudan lisää puita kamiinaan. Noin yhdentoista aikaan aurinko yrittää nousta ja synnyttää päivän. Tuskissaan se punaa taivaan ja nostaa energiapallonsa puolitiehen horisonttia. Pysyttelee siinä tovin, väsyy ja lopulta antaa periksi kaamokselle. Se vaipuu

hitaasti maata tunturin taakse. Lapin sinistä hetkeä riittää tunti toisensa perään. Hiihdämme lenkin.

Pipon alta esille tulvahtavat hiukset ja kulmakarvat ovat valkeassa kuurassa kuin joulupukilla. Etsimme ladun varrelta pikkuruisen kuusen ja havunoksia, joilla koristelem- me tuvan jouluiseksi. Tupaan leviää pihkainen tuoksu. Kaivan rinkastani olkisen tähden ikkunaan roikkumaan ja pöydälle palan punaista kangasta. Panemme saunan lämpiämään ja valmistamme jouluaterian: koivupuilla savustettua. poronpaistia ja lanttulaatikkoa. Jälkiruoaksi kuksallinen kahvia ja piparkakku. Joulun maalliset elementit täyttävät tuvan ja joulurauha koskettaa mieltä.

Ulkona sininen hetki tummuu pimeydeksi. Taskulampun valossa käymme lisäämässä saunan pesään puita. Palaamme tuvalle kuin sudet, toinen toistemme jälkiä seuraten. Hiiskumaton hiljaisuus virittää tuvan kertomaan, seinähirsien joulujoikua kuuntelemaan.

Isä lukee kertomuksen, murrosikäisen nuoren ajatuksia joulusta ja joulupelosta. Joululla on teatteriasu yllään ja tukku rahaa taskussaan. Kun ne riisutaan, jää jäljelle aidoin. Kirjoitusten mukaan mies nimeltä Jeesus oli hyvä ihminen. Jos kaikki eläisivät hänen tavoin, elämä olisi kuin paratiisissa. Ilman käärmeitä - vain omenoita. Jouluhössötyksen rasitusta ja pinnallisuutta ei täällä luonnon keskellä tarvitse pelätä.

Tähdet tuikahtavat taivaan kannelle. Avaruuden lamppu on sytytetty. Joulusaunan ikkunasta ihailemme kerojen loivasti kaartuvia rinteitä, tievaa. Tykkylumiset kuuset vartioivat joulurauhaa tunturien kupeella. Kiuas ahmii vettä kitaansa ja luovuttaa sen lämpönä iholle. Pesutuvan lattia on jäinen ja löylylämpöiset jalat tarttuvat siihen kiinni. Pesurituaaleista on selviydyttävä nopeasti ja kiiruhdettava takaisin löylyhuoneeseen lämmittelemään. Lopuksi muutama kuksallinen ohraista olutta kruunaa joulusaunan. Ovi suljetaan pönkällä.

Täällä maan ja taivaan rooli maisemassa vahvistuu. Ihminen on jossakin siellä välillä. Pakkanen on laskemassa ja noin sadan kilometrin korkeudessa tapahtuu jotakin. Pohjantulet aloittavat leimunsa ja viiltävät aukkoja lapinsiniseen yötaivaaseen. Revontulivyöt liikkuvat räjähdysmäisellä energiallaan suhisten mennessään. Naali huiskaisee hännällään tunturin kuvetta ja taivas alkaa palaa. Luonnolla on voima ihmisen yli. Täällä Lapissa myytit ja tiede vaikuttavat yhtä voimakkaasti ja uskottavasti.

"Maa on niin kaunis, kirkas Luojan taivas. On jouluyö, juhlayö". Terva räiskyy kamiinassa ja jäälyhdyt kuistilla ilmoittavat kairankulkijoille, etiäisille, metsänhaltijoille ja tontuille tuvan olevan asutun ja valmis ottamaan joulun vieraat vastaan.

Raili S. Laurikainen

3.4 Susikiisan maisemissa

Laske ei aurinko lainkaan
miten upean sään sainkaan
kepeä tuuli tuutii päivää
eikä taivaalla pilven häivää.

On niin kesälapin tuntu,
leijuu harteilla sääskihuntu.
Korvassa hyönteisten surinat,
jää taakse valtatien hurinat.

Jo hellittää hiostava helle
ja sadetta on vaikka kelle,
viima viiltää oksissa puiden
hypin yli porojen luiden.

Nuvus- Ailigakselle lenkin heitän,
nuotion loimussa lohisopan keitän.
Paljakka hehkuu, sen kukkaloisto
rinteellä punavärien, valkean toisto.

Mono hiertää oikeaa nilkkaa,
alas rinnettä kiireen vilkkaa.
Saunan löyly paikkaa kivun kolon
ja harjapesu saa aikaan hyvän olon.

Aamupuuro puhaltaa höyryä tupaan
onneksi otin villapaidan mukaan.
Lämmin kiitos kämpän turvasta
sain voimaa tien varteen survaista

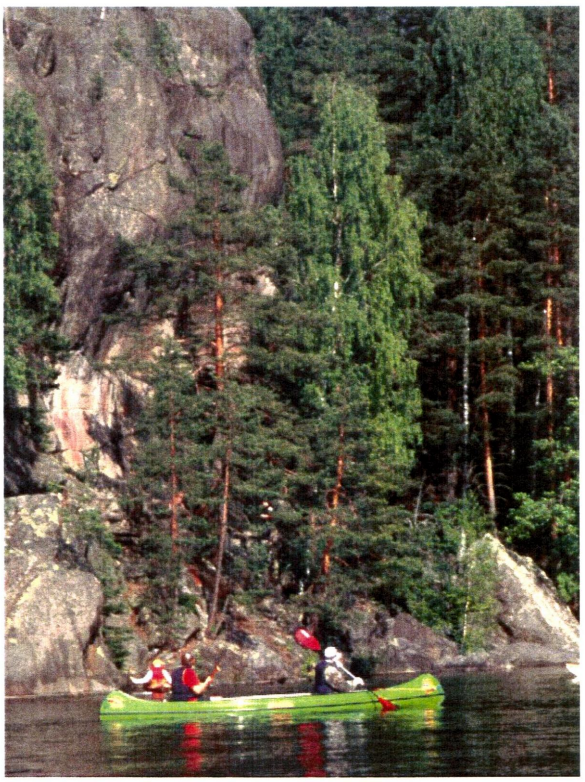
Raili S. Laurikainen

Ovtsilaiset Susi-Kiisalla v 2005.

3.5 Melontaretkiltä

Kyyvedellä Poronselän jälkeen
eräällä saarella 14.07.1999

Astuvansalmi v 2005.

Tuula huuteli aikaisin aamulla
hereille Katriinaa ja Railia,
Meillä on melottava tänään
toistakymmentä mailia.

Piti Tuulan laatima aikataulu
soi Kyyvedellä joutsenen laulu.
Vasten aurinkoa alkoi melonta
ja veden alaisten kivien telonta.

Kyyveden pinta oli tyyni aivan.
Poutapilvien herkät kuvajaiset
veden kalvolla korvasivat
melonnan vaivan.

Melottiin suuntaan Kerälahden,
jäimme hitaina Katriinan
kanssa kahden.
Tuula kompassia käytti,
vaan suuntaviitta väärin näytti.

Keronlahti oli sääskien ja
muurahaisten paratiisi,
hiljaiselta näytti sen biisi.
Vuorelle ei halunnut nousta kukaan,
vaan melomaan järvelle koskeloitten mukaan.

Eilinen melonta vei voimia,
piti melan kanssa 28 kilometriä toimia.
Poronselällä tyyntyi tuuli,
ihan melontataakan keventyneen luuli.

Ilta-uinti toi hyvän olon,
olimme löytäneet kukin oman rantakolon.
Kuikka soitti ruokakellon,
tuulen vire kävi yli järven kaislapellon.

Raili S. Laurikainen

Tuula Kuhmon koskissa v 2003 laski kuin lastu laineilla.

Koloveden kapeikoissa nähtiin norppia v 1998.
Kuhmossa käytettiin myös "ohitusteitä" v 2003.

Koskenlaskun suunnittelua Kuhmossa v 2003.

Keräsaaren taukopaikka Kuhmossa v 2003.

Pekka Pekka paistaa pyydystämänsä kalan Inarin melontaretkellä v 2002.

HARISEN LAULU

Siell´on metsikön kätköissä järvi
vesi, kirkas kiireetön.
Sen on liplatus varhain jo luotu
iki-iloks´ ihmisten.
Polku johtaa luokse tuvan armaan
jossa käynyt oletkin jo varmaan.
Siellä laulumme uljaana raikaa,
Hariselle kajahtaa.

Sauna rannassa parhaat suo löylyt
hiet huuhdo Hariseen.
Sinne jättää voit kaupungin höyryt
huolet heitä hiillokseen.
Polku johtaa…

Kota kennäälle kaikkia kutsuu,
staalon, sildin, maahisen.
Savun tuoksu jo ilmassa leijuu
ajaton on anti sen.
Polku johtaa…

SANAT: RAILI S. LAURIKAINEN
Sävel: Nuotiolaulu, puolalainen kansansävel
Sovitus: Kirsi Pitkäaho ja Seppo Äikäs

3.6 Selvennystä Harislaulun saamelaistermistöön.

Entisaikoina muistista kerrotuilla tarinoilla ja kertomuksilla on ollut suuri merkitys ihmisyhteisöissä. Suullisen kerrontaperinteen kautta saamelaiset saivat tietää omasta historiastaan, kulttuuristaan, oppivat yhteisön arvot ja normit sekä myös arkipäivän tarpeelliset tiedot ja taidot. Saamelaisten ajanvietetarinoina olivat mm. kummitus- ja lasten pelottelutarinat sekä kultakätkö- ja rikastumiskertomukset. Usein kerrottiin tavallisten ihmisten päivittäisistä kokemuksista, jotka toisinaan sisälsivät epätodellisiakin elementtejä, kuten staalo, sildi ja maahinen.

Staalo, jota on myös kutsuttu metsän hengeksi, on saamelaiskertomusten vanhimpia aiheita. Staalo on isokokoinen, varakas ja ilkeä, ihmistä muistuttava äijä, joka vaeltaa tuntureilla koirineen. Kun ihminen kohtaa staalon, joutuu hän tavallisesti kilpailemaan staalon kanssa painissa. Jos hän voittaa, hän saa staalon rikkaudet – kullan ja hopean-itselleen. Staalo oli myöskin lasten pelottelua varten. Vanhemmat varoittelivat, ettei saa olla liian myöhään ulkona eikä meluta kovin, staalo voi tulla mäen alle, avata säkkinsä suun ja odottaa lasten laskevan suoraan sen sisään. Lapsista staalon eukko tykkäsi kovasti, padassa keitettynä. Joulun aikaan joulustaalo ajeli ympäriinsä ahkiossa, jota vetivät sopulit, jänikset, oravat ja muut metsän eläimet. Joulustaalo oli erityisen vaarallinen, jos piha oli jäänyt siivoamatta tai jos lapset laskettelivat mäkeä pyhien aikaan. Mutta lapset myös tiesivät, että staalo oli iso ja vahva, mutta tyhmä. Sitä piti vain osata petkuttaa, niin selviäisi pulasta.

Sildi oli lähteiden ja vesiputousten haltija. Useimmiten sildi näytti samanlaiselta kuin ihminen. Sillä oli valkoiset vaatteet: peski, kintaat, kengät, koipihousut ja lakki. Jopa ajoporokin oli vitivalkoinen. Sildi ennusti ihmisen kohtaloa. Se saattoi luvata rikkautta, mutta myös köyhyyttä ja kurjuutta. Jos tahtoi kuunnella sildiä, piti olla rohkea eikä saanut pelästyä. Haltijaa käytiin kuulemassa kolmen tien risteyksessä öisin uudenvuodenpäivän ja vedenristimäpäivän välisenä aikana tai tuvassakin saattoi kuulla sopivina iltoina. Kerrotaan naisesta, jolle oli luvattu rikkautta. Nainen tuli ahneeksi ja meni uudestaan kuuntelemaan Sildiä. Sen jälkeen nainen alkoi köyhtyä ja hän kuuli äänen, joka sanoi: "Etpäs osannut pitää onneasi"!

Maahiset eli kufittaret olivat maan alla asuvia henkiolentoja. Ne olivat ulkonäöltään kauniita, terveitä, rikkaita mahtavine vaatteineen ja ihmisen oloisia. He rakensivat kotia, metsästivät ja kalastivat. Usein saattoi nähdä niiden paimentavan valkoista porolaumaansa. Kun niitä yritti tavata lähemmin, ne katosivat kangastuksena tunturiin. Näiden olentojen kanssa yleensä ihminen tuli toimeen, mutta ei niihin voinut täysin luottaa. Ne olivat kiinnostuneita ihmisten lapsista ja tahtoivat vaihtaa niitä omikseen. Tilalle ne antoivat vanhan maahisukon. Maahiset yrittivät houkutella ihmisiä jäämään luokseen maan alle. Joskus tarina kertoo käyneen toisinkin päin: joku lappalaispoika onnistui saamaan kauniin kufitartytön vaimokseen.

Saamelaisten keskuudessa on tunnettu pyhät uhritunturit ja suojelushenget. Jumalalliset voimat paikannettiin luonnossa *seitapaikkoihin.* Aikoinaan lappalaiset palvoivat kummallisen muotoisia kiviä, joita nimitettiin seidoiksi. Kiviseitojen juurelle tai koloihin uhrattiin esimerkiksi poron kappaleita, kuten luita ja sarvia. Niitä myös valeltiin kalan rasvalla ja saaliseläinten verellä. Metsäpeuroja pyytämään lähtiessä on seidalle luvattu kauneimman peuran sarvet. Jokainen annettu lupaus piti täyttää, ellei halunnut metsästysonnensa turmeltuvan ja seidan suuttuvan.

Myös puuseitoja eli pylväitä on ollut esim. hyvän apajapaikan merkkinä. Niihin on monesti kaiverrettu puumerkkejä ja vuosilukuja. Lahjoja on myös annettu kerjuukannolle, jonka onkaloon marjastajan on pitänyt laittaa kourallinen marjoja kiitokseksi.

Raili S. Laurikainen

Lähteet: Teuvo Lehtola: Saamelainen perintö, Gummerus Oy 2001
Saamelaisneuvoston kirjanen: Čàna gillii! Saamelainen kirjallisuus
Eeva-Liisa Kinnunen: Kufitarten ja staalojen mailla, Suomalaisen kirjallisuuden Seura 1991
Anna-Riikka Lavia: Seitoja ja keripäitä... KN/Pirta-lehti 1, 2006 (A-R L. tutkii perinteen tuotteistamisen prosesseja Lapissa)

Kuvassa Marita Stoor Enontekiön puvussa TL:n kevätpäivillä Vesalassa v 2006.

3.7 Lintuja saameksi/ Sámi lottit

Saameksi lintu on **loddi**, mutta erityisesti pikkulintu on joko **lottáz** tai **cizas**. Varsin monillalinnuilla on useita nimiä, mikä osoittaa että linnut kiinnostava monella tavoin pohjoisen ihmisiä.

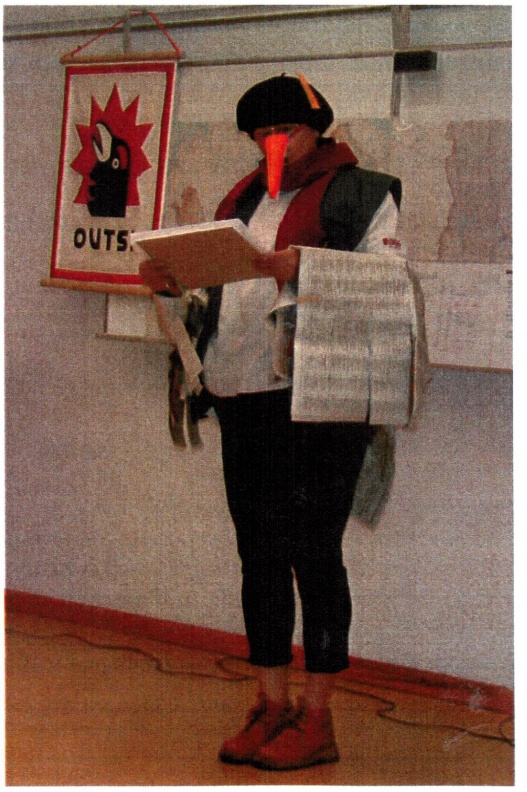
Sinirinta on Lapin tunnuslintu ja kuten rakkaalla lapsella on monta nimeä, sekin tunnetaannimillä **giellavealgu** ja **biellocizas** (kellolintu).
Punarinnalla on mielenkiitoinen nimi **guovssoloddi**, joka liittyy aamuruskoon guovssu tai revontuliin guovssahasat.
Kuukkeli on saanut myöskin nimensä 'rusotuksestaa' ja se on **guovssat**.
Närheä nimitetään joko **ruossaguovssat** tai **látteguovssat,** mikä tarkoittaa joko venäläiskuukkeli tai lantalaiskuukkeli.
Lapintiainen on **gaccepas, gaccet tai gaccebiehtar**.
Hömötiainen on **guossagaccet** tai **vuovdegaccet,** siis suoraan käännettynä kuusitiainen tai metsätiainen.
Talitiainen sensijaan on **buoidegaccet** (buoide on rasva, tali).
Laulurastas on matkijalintu eli **jievzeloddi**, myös **lávlorástts**.
Punakylkirastas on myöskin saanut monta nimitystä: **ruksesrásttis, idjarásttis, rohtorásttis** eli punarasta, yörastas, lehtorastas.
Pulmunen on **allat**.
Urpiainen on urpulintu eli **upmolcizas, ummolcizas**.
Pääskynen on **spalfu**, siis haarapääsky. Muilla pääskylajeilla on omat nimityksensä.
Varpunen on **ránescihci.** Ránis tarkoittaa harmaa.
Västäräkki tuntee nimen **bestor**.
Koskikaran nimi on sama kuin suomeksikin eli **guoikgáhrit** (guoika = koski ja gáhrit = kara, ranka).
Järripeippo on **vuovdeloddi, vintan, vuovdecizas**, siis metsälintu.
Varis on **vuorazas, vuorccis.**
Harakka on **skire**.
Käki on **giehka**.
Korppi on **gáranas, bulddogas, garja**.
Kurki on **guorga** tai **gurge**.
Kapustarinta tunnetaa etelässäkin nimeltään **bizus**.
Riekko on **rievssat**. Kiiruna on **giron**.
Metso on **cukca** ja koppelo **goahpil.**
Teeri kulkee nimellä **hurrecukca** ja **hurregoahpil** tai pelkkä **hurri**.
Skuolfit ovat pöllöjä. Hiiripöllö on **sahpanskuolfi**, valkoinen tunturipöllö **jievjaskuolfi** (jievja = valkko), lapinpöllö **ráneskuolfi**. Helmipöllöllä on omanlaisensa nimi. Se on **idjaloddi,** siis yölintu, millä nimellä saamelaiset myös pöllöt tuntevat.
Huuhkajalla on hauska nimitys **bumbbástat.** Muut nimitykset ovat **lidnu** (petolintu) ja **bielljeskuolfi** (korvapöllö).
Haukkojen yleisnimitys on **fálli**. Esimerkiksi tunturihaukka on **rievssatfálli** (riekkohaukka).

Kotka on **goaskin**.
Tikkoja nimitetään **cáihni**-nimellä, mikä tarkoittaa erityisesti pohjantikkaa.
Vesilinniusta komein joutsen on saanut nimekseen **njukca**. Joutsenkuu on maaliskuu.
Kuikka on **dovtta**. Kaakkuri on **gáhkkor.**
Sinisorsa on **stuorravuojas** tai **suorsá**. Saamelaisille ankka on outo lintu. Niinpä Aku Ankka on saameksi saanut muodon Vulle Vuojas (Ville Sorsa).
Hanhi on tuttu lintu, varsinkin metsähanhi **stuorracuonja**.
Otetaan vielä yksi lintu, suokukko **rávgos**. Tällä nimellä Tenojokivarressa esiintyi paikallinen teatteri vilkkaasti muutama vuosi sitten.
Ehkä on syytä nimetä vielä kotoinen kukko **vuoncavaris** ja kana **vuonccis**.

Jos tapaatte saamelaisen sanan **gotka,** se ei tarkoita kotkaa kuten voisi luulla. Se on muurahainen!

Minulla on ollut suurena apuna lintulistan laatimisessa omistamani kirja Heikkiarmas Lukkari ja Aage Solbakk, Sámi lottit. Deatnu 1982.

Ritva Loimio

Kuvassa Uutisankka.

3.8 Uudet lintulajit

Mäkikotka *Citius altius fortius*

Liitäjälintujen heimon edustaja, joka on talvella helposti tunnistettavissa yli 200 m pitkistä huikeista ilmalennoistaan ja kirkkaasta talvipuvustaan. Matkustaa silloin tällöin myös lentokoneissa muihin maihin testatakseen liitotaitojaan omasta biotoopistaan poikkeavissa olosuhteissa.

Äänteley vaihtelee linnun mielialan mukaisesti. Mikäli liito on päättynyt kuin kanan lento, mäkikotkan nokasta kuuluu turhautunut, pihisevä "shit". Liidon onnistuessa yli odotusten mäkikotka äänteleе riemukkaasti "jes-jes-jes!" Mäkikotkaa esiintyy runsaslukuisimmin Pohjoismaissa sekä Alpeilla.

Pyryharakka *Ciirus pica pica*

Erittäin vilkasliikkeinen laji – kiirehtii linnunradalla kuin päätön kana. Tyypillisesti nuori yksilö.

Paras tuntomerkki on ääntely: nopeaan tahtiin toistuva "he-ti, he-ti, he-ti". Muutoin vaikea tunnistettava, koska pyrähtämisiä tuskin havaitsee, ja näin ollen tarkat tuntomerkit mm. värityksen suhteen jäävät tarkkailijoilta huomaamatta.

Tarhapöllö *Otus bohemiae*

Tämän lajin paras tuntomerkki on huolettomasti suitut sulat. Viihtyy kodikkaassa pesässään, mutta havaintoilmoituksia tehty myös kirpputorien läheisyydestä.

Laulaa silloin tällöin vaihtelevin sointulajein omalla reviirillään omaksi ilokseen, ei vastakkaisen sukupuolen mielenkiintoa herättääkseen. Monet viihtyvät tarhapöllön seurassa, sillä tämän suvaitsevaisen luonnonlajin seurassa ei kenenkään tarvitse murehtia – vähiten omaa höyhenpukuaan...

Äimänkäki *Cuculus cummastus*

Lajille ovat tunnusomaisia erittäin suuret silmät sekä suu, joka saattaa olla avoinna vielä pitkään ääntelyn jälkeen. Ääntelee hämmästyneesti vain yhden tavun: "häh?" ilman toistoja. Ottaa asiat joskus liiankin tosissaan.

Tavataan satunnaisesti kaikkialla maailmassa.

WC-ankka *Toiletus putsaeus*

Koukkukaulainen, ahkera puhdistajalintu. Elää symbioosissa ihmisen kanssa.

Tätä hyödyllistä lajia tavataan lähes joka kodissa. Sitä ei kuitenkaan koskaan vielä ole bongattu perinteisen puuceen (toilet brutal) lähettyviltä, joten siellä se on todellinen harvinaisuus. Ääntely matala ja pehmeä "prrruuuths-juumph".

Uutisankka *Paparazzi nova anatidae*

Kuuluu perättömien heimoon. Ääntely ja vaeltelu ennalta arvaamatonta. Omaa haukan katseen, pöllön kuulon ja kanan muistin.

Kunnian kukko ei yleensä laula sille kovan onnen linnulle, joka joutuu uutisankan kynsiin.

Uutisankka ruokkii mielellään huhua ja jakaa pesänsä jopa pahanilmanlinnun kanssa.

Lähde:
Jaana ja Jaakko Rintala, Outo lintu. Karisto Oy, 2005

4 Ovtsin sudet ja suoritusretket

4.1 Elossa olevien Ovtsin jäsenten susiarvot v 2006

Outasudet n:o

1998 Seija Andersin 6
2000 Jukka Torpo 8
2002 Hilkka Laukkanen 14

Tunturisudet

1961 Raija Hakaniemi 250
1962 Aino Rikkola 329
1966 Aulis Sihvo 553
1967 Saara Koivunen 604
1968 Anna-Liisa Hietala 681
Terttu Hokkanen 682
Oiva Laatikainen 701
1970 Aapo Paavilainen 861
Seppo Raivio 869
1971 Aulis Nisula 942
1972 Väinö Rytkönen 1045
1973 Paul Kunelius 1081
Risto Vuolle-Apiala 1121
1974 Timo Sarkkinen 1149
1975 Pauli Hulkkonen 1174
1976 Arvo Anivuo 1220
Esa Säde 1258
1981 Pentti Kaarnakoski 1352
Aila Nieminen 1358
1982 Pekka Kolari 1381
Maija Kortemäki 1382
Erkki Myllärinen 1388
Terttu Villanen 1397
1983 Arja Melkinen 1409
1985 Seppo Jahkola 1449
1986 Raili Jarva 1463
Sakari Jarva 1464
Irma Koskinen 1468
Seija Leino 1470
Ritva Loimio 1471
Hilkka Mäkelä 1475
1988 Aulikki Kuukkanen 1517
Hilkka Senilä 1528
1989 Sinikka Holopainen 1535
Erkki Pyökkimies 1541
Juhani Saksa 1545
Katriina Wanhatalo 1549
1992 Leena Tanhuan pää 1574
1994 Aulikki Järvinen 1583
1996 Seija Kallberg 1605
Aaro Linna 1606
1999 Seija Andersin 1617
2003 Jukka Torpo 1625

Johtajasudet

1969 Aulis Sihvo 52
1972 Aapo Paavilainen 77
1986 Arvo Anivuo 151
1987 Saara Koivunen 164
1989 Pauli Hulkkonen 172
1993 Sinikka Holopainen 176

Ikäsudet

1989 Anna-Liisa Hietala 68
1998 Arvo Anivuo 84
2000 Terttu Hokkanen 88
2005 Pauli Hulkkonen 96

Unto Kekkonen noitana Susiaisissa v 2000.

Susikyrössä v 1999 vihityt Ovtsin sudet: Seija Kallberg, Pauli Papinkivi ja Aaro Linna.

Johtajasusivaellus v 2005; vas:lta Esa Säde, Aulikki Kuukkanen ja Pauli Hulkkonen .

Unto Kekkonen vihkii Erkki Pihkalan tunturisudeksija Jukka Torpon outasudeksi Vesalassa v 2000.

4.2 Talvivaelluksia

Talvinen vaellus

Mitä piruja olen
lastannut ahkiooni

Ahkio äheltää aisoissa
lipsuu lyly,
piru painaa paljon
silmissä suolaa.

Hikinorot valuvat
selkäpiitä sanat
soluvat,
hiihdän ajatuksia
en aikaa.

Arvojen allokossa
on lähdettävä sotaan
sanoilla
ja voitettava, jotta
tulisi ymmärretyksi.

Raili S. Laurikainen

Susivaellus v 2005

Hiihtovaellus Pöyrisjärven maastossa v 2003.

Hiihtovaellus Käsivarressa v 1999.

Ongelmia ratkotaan Muotkatunturivaelluksella v 2000.

4.3 Kesävaellus

Kaulassa kompassi, selässä rinkka
suuntana tunturit.
Järripeippo ryystää oksalla
minä puron pientareella
kuksasta vettä.

Laskettu aikakatoaa
esiäitien jälkinä kairaan,
padot avautuvat,
ajattomuuden voima ja valo
valaisevat ymmärrystä.

Kuoret särkyvät,
olen haavoittuva,
napakettuna kuljen ja
kasvatan uutta karvaa.

Raili S. Laurikainen

Viikko kairassa

Viikko kairassa vierähti
kuu toiseksi kierähti
vaelluksella kahdeksan peninkulman
kanssa luonnon, ihanan ja julman.

Alkutaipaleen toinen päivä
mietin, missä hymyn häivä
hampaat irvissä kun rinkkaa kannan
kaikki voimani sille annan.

Tunturissa tuuli työntyy
sadetakkiin
tarttuu vaeltajan lakkiin,
tuuppaa ja työntää polulta pois
kuin juovuksissa ois.

Piekana pahdalla huutaa:
käyttäkää tuvilla luutaa
siivotkaa jäljet omat
jättäkää ihmisenmuistot somat.

Mikä on ihmisen voima ja mahti?
Millainen on sen elämisen tahti?
Pysähdyspaikkoja täällä onneksi riittää,
siitä Luojaa saa kiittää.

Vaikka läpimärkänä päältä, alta
mättäälle en istumaan malta,
uupumustani en soimaa
toisistamme saamme voimaa.

Kaikki lapinlaulut mitä muistan
porojen laidunmaille suistan,
mieleen ajatukset hyvät
uuden runon siemenjyvät.

Kun armottoman erämaan jaksaa
se vaivat auringolla maksaa,
jo helle lounaasta hiipii
se harmilliset muistot kauas riipii.

Raili S. Laurikainen

5 Ovtsin edustus Tunturilatu ry:n elimissä

Tunturiladun johtokunta

Ritva Loimio 1996-2005

Järjestötoimikunta

Anna.-Liisa Hietala 1995- 2000

Kämppätoimikunta

Lauri Kuukkanen 1992-2000

Saamelaitoimikunta

Ritva Loimio (pj) 1996-2005,
2006-

Susivaliokunta

Arvo Anivuo 1997-99

Pauli Hulkkonen 2000-

Tunturiladun taloudenhoitaja

Terttu Hokkanen 1995-1999

Varatilintarkastajat

Anna-Liisa Hietala

Terttu Hokkanen 2000, 2004-05

Tapio Uutela johtaa TL:n
kevätkokousta v 2006
Sihteerinä Riitta Gerlin.

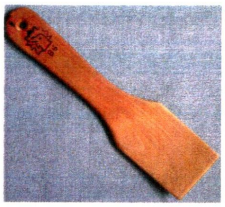

5.1 Ovtsin järjestämien Tunturiladun tapahtumien tunnukset

Photos: Sinikka Holopainen

Susiaiset -82 Peurunka/ Kupoli
Suunnittelu: Seppo Raivio
Toteutus: Seppo Raivio, Lauri Kuukkanen
ja talkooryhmä

Talvipäivät -86 Hangasjärvi / Kapusta
Suunnittelu: Raili Jarva
Toteutus: Lauri Kuukkanen

Susiaiset -89 Toponen/ Suden jälki
Suunnittelu. Pete Petelius
Toteutus: Lauri Kuukkanen

Kesäpäivät –96 Multamäki/ Metsonsilmä
Suunnittelu: Raili Jarva
Toteutus:Lauri Kuukkanen – puutyö
,Kivet : Sakari Jarva
Teksti: Unto Kekkonen

Susiaiset -00 Vesanka/ Avainkotelo
Suunnittelu: Sinikka Holopainen ja
Ritva Loimio
Toteutus: Sinikka Holopainen
ja talkooryhmä

Kevätpäivät -06 Vesanka/ Kielas
Suunnittelu: Seppo Pihkasalo
Toteutus: Seppo ja Mikko Pihkasalo ja
Seppo Raivio

6 Ovtsin toimihenkilöt vuodesta 1996 ja jäsentilasto

Puheenjohtajat

Lauri Kuukkanen 1994-97
Tuula Granroth 1998-99
Sinikka Holopainen 2000 alkuvuosi
Tuula Granroth 2000 loppuvuosi
Pauli Hulkkonen 2001-04
Seppo Pihkasalo 2005-

Varapuheenjohtajat

Arvo Anivuo 1997-98
Pauli Hulkkonen 1999
Tuula Granroth 2000 alkuvuosi
Tuula Granroth 2001-04
Tapio Uutela 2005-

Sihteerit

Aulikki Kuukkanen 1992-97
Hilkka Mäkelä 1998-99
Ritva Loimio 2000-

Rahastonhoitajat

Seija Leino 1994-97
Jukka Torpo 1998-2002
Erkki Kaihlanen 2003-04
Jukka Torpo 2005-

Tilintarkastajat

Terttu Hokkanen 1992 - 2001
Jaana Sorjonen 1994, 2002-
Hilkka Mäkelä 1995-96
Paavo Kärkkäinen 1998-99, 2000-01
Aila Nieminen 2002-

Jäsensihteerit

Sinikka Holopainen 1995-1999, 2005-
Jukka Torpo 2000-02
Erkki Kaihlanen 2003-04

Kerhokirjanpitäjät

Sinikka Holopainen 1994-96
Hannele Vaahtila 1997-

Majakirjanpitäjä

Raili Jarva 1993-97

Kalustonhoitaja

Seppo Pihkasalo 1993-

Majan isännät

Simo Andersin 1997-2001
Markku Poikonen 2002-03
Seppo Raivio 2004-

Vaellusvastaava

Esa Säde 2004-

Koulutusvastaavat

Sinikka Holopainen 1991-99
Tuula Granroth 2000-04
Tapio Uutela 2005-

Emännät

Aulikki Järvinen, Maija Kortemäki, Saini Pihkasalo 1996
Maija Kortemäki, Hilkka Mäkelä, Saini Pihkasalo 1997-00
Maija Kortemäki, Saini Pihkasalo 2001-03
Hilkka Laukkanen ja Saini Pihkasalo 2004-

Majatoimikunta

Aila Nieminen (pj), Pauli Hulkkonen, Sakari Jarva. Paavo Kärkkäinen, Saini ja Seppo Pihkasalo 1996
Simo Andersin (pj), Lauri Kuukkanen, Paavo Kärkkäinen, Aila Nieminen 1997-99

Johtokuunan jäsenet

Tuula Granroth 1997, 2000-2005
Simo Andersin 1998-2001
Seija Andersin 1999-2001
Seppo Pihkasalo 1998-2004
Jukka Torpo 1998-2001, 2005-
Vaahtila, Hannele 1998-
Ritva Loimio 2000-
Kirsi Ahonen 2001-02
Katriina Wanhatalo 2001-02
Vappu Kiiski 2002-03
Hilkka Laukkanen 2002-
Erkki Kaihlanen 2003-04
Tapio Uutela 2003-
Esa Säde 2004-
Saini Pihkasalo 2005-
Aulikki Järvinen 2006-

Jäsenmäärä

1996	136
1997	140
1998	144
1999	155
2000	165
2001	157
2002	162
2003	168
2004	167
2005	164

Yhteistoimintaa: Kavtsi/Ovtsi-luontoretki Ahvenanmaalle v 2000.

Lintuja!!!!!

Kalaa illalliseksi.

Kalliokukkia.

7 Kutsut viimeiselle vaellukselle

Kauden aikana kuolivat seuraavat ovtsilaiset:

Irma Hulkkonen	5.10.-97,
Salli Oikari	18.6.-99,
Lauri Kuukkanen	27.4. -00,
Lahja Hirvonen	7.6. -00,
Pete Petelius	22.12. -00,
Heikki Matilainen	2.2. -01,
Sylvi Saimo	12.3. -04,
Taito Mörk	lokak. -05,
Aku Perälä	18.12. -05,
Jouko Järviö	5.4. -06
Unto Kekkonen	8.8. -06

ajan pyörä saa
kulkijan vaikenemaan
aapasuon aava
hillastava hiljaisuus
repeää riekon nauruun

Raili S. Laurikainen

